

P.Z. br. 618

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/14-01/24

URBROJ: 65-14-02

Zagreb, 6. veljače 2014.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 6. veljače 2014. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ranka Ostojića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova, Evelina Tonkovića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, te Sanju Čanković i Vladimira Nemeca, pomoćnike ministra unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/14-01/19
Urbroj: 50301-09/06-14-2

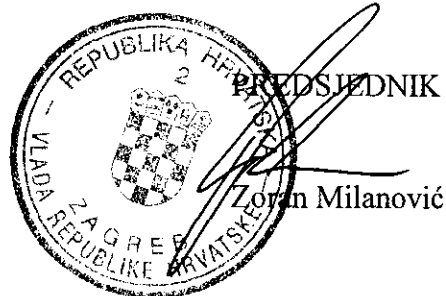
Zagreb, 6. veljače 2014.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ranka Ostojića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova, Evelina Tonkovića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, te Sanju Čanković i Vladimira Nemeca, pomoćnike ministra unutarnjih poslova.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA**

Zagreb, veljača 2014.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Tijekom postupanja policijskih službenika prema važećem Zakonu o policijskim poslovima i ovlastima (Narodne novine, broj 76/2009), uočene su određene nedorečenosti pojedinih njegovih odredaba kao i potreba za njihovim drukčijim propisivanjem, te određeni nomotehnički nedostaci zakonskog teksta.

Također, 15. prosinca 2013. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine, broj 145/2013 u daljnjem tekstu: ZKP), koje izmjene i dopune su prvenstveno izrađene radi izvršenja Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, broja: U-I-448/2009, U-I-602/2009, U-I-1710/2009, U-I-18153/2009, U-I-5813/2010, U-I-2871/2011, od 19. srpnja 2012. godine. Kako se navedenim izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, između ostaloga, uklanjaju strukturalne manjkavosti u normativnom uređenju djelotvornosti prethodnog postupka (izvida i istraživanja) potrebno je i Zakon o policijskim poslovima i ovlastima uskladiti s novouspostavljenim pravnim okvirom kojega ove izmjene i dopune ZKP-a donose.

S time u vezi, pristupilo se izradi izmjena i dopuna Zakona o policijskim poslovima i ovlastima kako bi se uklonile odnosno ispravile uočene nedorečenosti, sadržaj Zakona nomotehnički poboljšao, kako bi se u Zakon uvrstile odredbe kojima se ovaj Zakon usklađuje sa zadnjim izmjenama i dopunama ZKP-a, kao i odredbe kojima je cilj uvođenje drukčije i jače kontrole nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti, i to na način koji će pomiriti potrebu i interes javnosti za nadzorom s potrebom policije za žurnom i efikasnom primjenom ovlasti, kako bi policija mogla odgovoriti zahtjevima za učinkovitim sprječavanjem kriminala te otkrivanjem i procesuiranjem počinitelja kaznenih djela, posebice najtežih kaznenih djela.

Kako je Zakon o policijskim poslovima i ovlastima nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji notificiran Europskoj komisiji, Vijeću i Europskoj središnjoj banci uz određene Okvirne odluke Europske unije, bilo je potrebno u Zakon uvrstiti odredbu o tome da su ovim Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene sljedeće Okvirne odluke: Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (2002/465/PUP) i Okvirna odluka Vijeća od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim predmetima (2008/977/PUP).

Pojam kriminalističkog istraživanja je redefiniran odnosno proširen i prilagođen realnim i stvarnim okvirima postupanja policije. Prema ovome Prijedlogu zakona, kriminalističko istraživanje bi obuhvatilo one ovlasti, mjere i radnje koje policija poduzima kada u okviru svoje nadležnosti otkriva kaznena djela i prekršaje, traga za njihovim počiniteljima odnosno pronalazi i osigurava tragove, čime je opsegom i dosegom pojma u suglasju sa stvarnom kriminalističkom praksom. Na ovaj način otklonile bi se i dosadašnje dvojbe u pogledu ukupnosti i širine primjene policijskih ovlasti koje su međusobno ovisne i neizostavne za cjelovito sagledavanje kriminalističkog istraživanja, bez obzira na to iz kojeg se zakonskog propisa te ovlasti crpe. Naime, izvidi kaznenih djela mogu se smatrati sastavnicom kriminalističkog istraživanja što se prijedlogom novog rješenja jasnije definira te se otklanjaju dvojbe koje se s time u vezi pojavljuju u praksi.

Kao novina, uvodi se i pojam analitičke obrade koja policiji omogućava procjenu utemeljenosti započinjanja kriminalističkog istraživanja ili pak predstavlja njegovu sastavnicu.

Isto tako, radi stvarnih problema uočenih u provedbi odredbe članka 7. važećeg Zakona o pružanju pomoći po zahtjevu suda, državnog odvjetnika, tijela državne uprave ili pravnih osoba s javnim ovlastima u provedbi radnji tih tijela (asistencija), predlaže se u cijelosti izmijeniti navedenu odredbu.

Naime, prema važećoj formulaciji policija je dužna pružiti pomoć navedenim tijelima prilikom provedbe radnji tih tijela. Valja istaknuti da bi, u pravilu, navedena tijela svoje radnje trebala provoditi samostalno, a pomoć od policije zatražiti samo u situacijama kada se opravdano očekuje pružanje otpora provođenju radnje. To, naravno, ne znači da policija neće uvijek pružiti pomoć, s obzirom da je na pružanje pomoći (intervenciju) obvezana odredbom članka 6. važećeg Zakona.

Međutim, predlagatelj smatra kako je predložena formulacija o tome da će se pomoć pružiti ako se prilikom izvršenja akata navedenih tijela opravdano očekuje pružanje otpora preciznija te osigurava da se pomoć unaprijed ne traži za provođenje svih radnji navedenih tijela (primjerice: različiti inspeksijski nadzori) koje bi tijela trebala samostalno obavljati.

U praksi su nerijetko zabilježene situacije da su se pojedine inspeksijske službe obraćale policiji očekujući da će im policija koristeći svoje ovlasti omogućiti da obave inspeksijski nadzor koji im, primjerice, odgovorna osoba u pravnoj osobi priječi. Međutim, u većini slučajeva sprječavanje inspeksijskog nadzora je propisano kao zaseban prekršaj i ispravno bi bilo da u tim slučajevima službenici inspeksijskih službi podnose optužne prijedloge i poduzimaju sve druge raspoložive radnje za koje su ovlašteni.

Također, usvajanjem predloženih izmjena članka 7. u pitanje ne dolazi niti generalna obveza policije pomaganja sudovima propisana Zakonom o sudovima niti s pomoći koju je, sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku, policija dužna, u širem smislu, pružati državnom odvjetništvu.

Nadalje, u postupanju policije bilo je slučajeva pronalaska sumnjivog predmeta, koji predstavlja neposrednu opasnost za život ili zdravlje ljudi ili opasnost za imovinu, a koji, radi njegovih svojstava, nije bilo moguće na siguran način prenijeti na drugo mjesto na kojem bi bio uništen. Stoga se ovim izmjenama i dopunama Zakona predlaže utvrditi ovlast policijskim službenicima da takav predmet unište na mjestu pronalaska, ako ga ne mogu učiniti sigurnim ili ga na siguran način prenijeti na drugo mjesto.

Odredbe o provjeri uspostavljanja telekomunikacijskog kontakta (kolokvijalno nazvane: pribavljanje izlista komunikacije) izmijenjene su u cijelosti. Radi terminološki preciznijeg izričaja izmijenjen je sam naziv ove policijske ovlasti te se predlaže ovu ovlast nazvati: "Provjera uspostavljanja elektroničke komunikacije". Jasno su navedeni slučajevi u kojima se ta ovlast može primijeniti, a to su:

- sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti i njihovih počinitelja,
- sprječavanje opasnosti i nasilja te
- traganje za osobama i predmetima.

Pored toga, propisana je i ovlast utvrđivanja položaja komunikacijskog uređaja, utvrđivanje mjesta na kojima se nalaze osobe koje uspostavljaju elektroničku komunikaciju te identifikacijske oznake uređaja. Proširenje ovlasti na utvrđivanje položaja komunikacijskog uređaja neophodno je radi primjene ovlasti prilikom traganja za osobama.

Nadalje, predlaže se propisati koje osobe mogu dati pisano odobrenje za provođenje provjere uspostavljanja elektroničke komunikacije. Navedene osobe točno su određene prema svojim funkcijama, s razinom ne nižom od načelnika policijske uprave odnosno osobe koja ga zamjenjuje. Dakle, ne postoji mogućnost prenošenja ovlasti na druge osobe.

Kao iznimka, propisana je mogućnost da odobrenje može biti dano usmeno u žurnim situacijama, radi sprječavanja neposredne opasnosti ili nasilja odnosno radi žurnog traganja za osobama, u kojim slučajevima mora biti pisano potvrđeno u roku od 24 sata.

Kao važna novina, propisana je obveza da se odobrenje za provjeru uspostavljanja elektroničke komunikacije mora temeljiti na činjenicama iz kojih je vidljivo da se drugim radnjama nije mogao ili se neće moći postići cilj policijskog posla ili bi to bilo povezano s nerazmjernim teškoćama. Dakle, propisana je, u pravilu, supsidijarna primjena ove ovlasti.

Isto tako, redefinirana je policijska ovlast za poduzimanje prikrivenih policijskih radnji na način da je pored motrenja, pratnje i klopke, kao prikrivena policijska radnja propisana i zasjeda. Pored toga što se ove radnje mogu provoditi supsidijarno, u slučajevima kad se drugim radnjama neće moći postići cilj policijskog posla, prikriveno promatranje i pratnja mogu trajati petnaest dana s mogućnošću njihovog produljenja za još petnaest dana.

Pisanu zapovijed za provođenje pratnje i promatranja može izdati samo glavni ravnatelj policije ili osoba koju on ovlasti, a u slučaju produljenja ovih radnji samo glavni ravnatelj policije. Također, predviđena je mogućnost davanja usmene zapovijedi za provođenje ovih radnji, uz obavezno pisano potvrđivanje najkasnije 24 sata od izdavanja.

Propisano je i koje osobe mogu izdati zapovijed za provođenje prikrivenih policijskih radnji klopke i zasjede koje mogu trajati dok postoje razlozi za njihovu primjenu.

Konačno, kao novina, radi omogućavanja efikasne kontrole nad njihovim provođenjem, o provedenim prikrivenim radnjama promatranja i pratnje, obvezno je izvješćivanje nadležnog državnog odvjetnika i glavnog ravnatelja policije u roku od 48 sati od njihova dovršetka.

Izmjenama odredbi o zaštiti policijskih službenika nakon uporabe sredstava prisile propisano je da će Ministarstvo unutarnjih poslova osigurati besplatnu pravnu pomoć policijskom službeniku u postupku koji prethodi kaznenom postupku, kaznenom postupku te postupku za naknadu štete u vezi s obavljanjem policijskih poslova koje je po ocjeni policije obavio u skladu sa zakonom. Prema formulaciji članka 98. važećeg Zakona, Ministarstvo unutarnjih poslova je u obvezi pružiti besplatnu pravnu pomoć policijskim službenicima bez obzira jesu li postupali odnosno primijenili policijske ovlasti na zakonit način ili ne, a što je dovelo do situacije da se pravna pomoć na teret poreznih obveznika plaćala i osobama prijavljenim zbog sumnje da su počinili ratni zločin. Ministarstvo unutarnjih poslova je u obvezi pravnu pomoć platiti i policijskim službenicima kada se protiv njih vodi postupak radi sumnje da su ođavali službene tajne, primali mito ili su na neki drugi, ne samo nezakonit, nego i kriminalan način zlouporabili policijske ovlasti.

Isti uvjeti za pružanje besplatne pravne pomoći propisani su i za građane koji policijskim službenicima pruže pomoć u obavljanju njihovih poslova.

Kao novina, propisana je obveza Ministarstva unutarnjih poslova pružiti nužnu medicinsku i psihosocijalnu pomoć policijskom službeniku koji u obavljanju policijskog posla uporabi vatreno oružje.

Nadalje, ovim izmjenama i dopunama, u skladu s prijedlozima pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, u važeći Zakon uvrštavaju se i odredbe kojima se propisuje postupanje policije prema osobama s invaliditetom i osobama kojima je oduzeta poslovna sposobnost. Ove odredbe imaju za cilj osiguravanje dodatnih zaštitnih mehanizama, odnosno uvodi se dodatna zaštita od povređivanja prava ovih osoba u slučaju postupanja policije.

Važna novina koju donose ove izmjene i dopune Zakona je uvođenje građanskog nadzora nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti, i to: "Provjera uspostavljanja elektroničke komunikacije" te "Prikrivene policijske radnje". U tom smislu predlaže se osnivanje Vijeća za građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti koje bi nadzor moglo provoditi nakon dovršetka kriminalističkog istraživanja tijekom kojeg su navedene ovlasti primijenjene.

Vijeće bi bilo ovlašteno prilikom obavljanja nadzora iz svoje nadležnosti od Operativno tehničkog centra za nadzor telekomunikacija (u daljnjem tekstu: OTC) zatražiti usporedbu podataka kojima raspolaže s podacima Ravnateljstva policije o primijenjenim ovlastima iz članka 68. Zakona. Ovakva usporedba podataka nužna je za provođenje učinkovitog nadzora nad primjenom ovlasti, ali ni u kom slučaju ne znači uvođenje ovlasti Vijeća za nadzor nad OTC-om.

Također, predlaže se da pitanja bitna za rad Vijeća budu uređena aktom Hrvatskoga sabora na prijedlog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora.

Nadalje predloženim odredbama propisao bi se sastav Vijeća na način da ga čini 5 predstavnika građana koje imenuje i razrješuje Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora te da u radu Vijeća, radi pružanja stručne pomoći sudjeluje policijski službenik Ravnateljstva policije. Članovi Vijeća funkciju bi obavljali kao počasnu funkciju.

Član Vijeća ne bi mogla biti osoba koja nije državljanin Republike Hrvatske, koja je član političke stranke, za koju postoje sigurnosne zapreke utvrđene sigurnosnom provjerom, koja je osuđena ili se protiv nje vodi postupak za kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti te koja je osuđena ili se protiv nje vodi postupak za prekršaj s obilježjem nasilja ili za teži prekršaj za koji je propisana kazna zatvora.

Konačno, utvrđena je i obveza članovima Vijeća da čuvaju tajnost podataka koje su doznali sudjelujući u radu Vijeća.

Ostalim predloženim izmjenama i dopunama odredbi Zakona o pojedinim policijskim ovlastima ispravljani su određeni uočeni nedostaci ili je dodan sadržaj, za koji je u praksi uočeno da nedostaje ili je tekst nomotehnički ispravljen.

Predlagatelj smatra kako će se na predloženi način, posebno izmjenama i dopunama članaka 68. i 80. važećeg Zakona, te uvođenjem građanskog nadzora nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti, postići odgovarajuća ravnoteža između opravdane potrebe policije za primjenom navedenih prikrivenih mjera u sprječavanju i procesuiranju najtežih kaznenih djela s legitimnim zahtjevima javnosti za provođenje kontrole zakonitosti primjene takvih mjera od strane policije.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA

Članak 1.

U Zakonu o policijskim poslovima i ovlastima (Narodne novine, broj 76/2009) iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

„Članak 1.a

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose:

- 1) Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (2002/465/PUP) (SL L 162, 20. 6. 2002.) i
- 2) Okvirna odluka Vijeća od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim predmetima (2008/977/PUP) (SL L 350, 30. 12. 2008.).“.

Članak 2.

U članku 2. stavku 1. točka 7. mijenja se i glasi:

"7. kriminalističko istraživanje je ukupnost onih policijskih ovlasti, mjera i radnji koje se prema ovom ili drugim zakonima poduzimaju kada postoji sumnja da se priprema ili je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj ili postoji sumnja da određena pojava ugrožava ili bi mogla ugroziti živote ljudi, njihova prava, slobodu, sigurnost, nepovredivost ili imovinu te radi otkrivanja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja, pronalaženja počinitelja, sprječavanja da se počinitelj sakrije ili pobjegne, da se otkriju ili osiguraju tragovi i predmeti koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica i da se prikupe obavijesti koje mogu biti od koristi za uspješno vođenje kaznenog ili prekršajnog postupka,“.

Iza točke 7. dodaje se nova točka 8. koja glasi:

„8. analitička obrada je postupak analize dostupnih saznanja iz javnih i drugih izvora te podatka dobivenih na temelju primjene pojedinih policijskih ovlasti,“.

Dosadašnje točke 8. do 21. postaju točke 9. do 22.

Članak 3.

U članku 3. stavku 1. točka 8. mijenja se i glasi:

„8. postupanje prema strancima,“.

Članak 4.

Iza članka 3. dodaje se članak 3.a koji glasi:

„Članak 3.a

(1) Policija je ovlaštena, u mjeri u kojoj je to potrebno, kao i radi nadzora zakonitosti postupanja policijskih službenika, zvučno i vizualno ili na drugi način snimiti obavljanje policijskih poslova i primjenu policijskih ovlasti odgovarajućim tehničkim uređajima.

(2) Policija će snimanje iz stavka 1. ovoga članka na primjeren način objaviti.

(3) Kada se snimke iz stavka 1. ovoga članka ne koriste u postupcima koji se vode sukladno odredbama posebnih propisa, policija će te snimke uništiti u roku od 90 dana od dana njihovoga nastanka.“.

Članak 5.

Članak 7. mijenja se i glasi:

„(1) Policija u skladu sa zakonom, na zahtjev suda, državnog odvjetnika, državnog tijela ili pravne osobe s javnim ovlastima, pruža pomoć ako se pri izvršenju njihovih akata opravdano očekuje pružanje otpora.

(2) Ako drukčije nije propisano zakonom, zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se načelniku policijske uprave, najmanje 8 dana prije izvršenja akta. Načelnik policijske uprave obavještava podnositelja o odobrenju i načinu pružanja pomoći ili o razlozima odbijanja zahtjeva, najkasnije tri dana prije dana izvršenja akta iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Načelnik policijske uprave odbit će pružanje pomoći ako zahtjev:

- nije utemeljen na zakonu,
- nije podnesen od strane ovlaštene osobe,
- ne sadrži činjenice koje ukazuju na opravdanost očekivanja pružanja otpora.

(4) Načelnik policijske uprave može odbiti pružanje pomoći ako zahtjev nije pravodobno podnesen.“.

Članak 6.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„(1) Kada postoji osnova sumnjeda je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj, policija provodi kriminalističko istraživanje.

(2) Analitička obrada može se provesti radi utvrđivanja razloga za provedbu kriminalističkog istraživanja te tijekom kriminalističkog istraživanja.“.

Članak 7.

Iza članka 11. dodaju se članci 11.a, 11.b, 11.c, 11.d, 11.e i 11.f koji glase:

„Članak 11.a

- (1) Izvide kaznenih djela za koje se progoni po službenoj dužnosti po nalogu državnog odvjetnika provodi policija.
- (2) Dokazne radnje za kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti provodi policija i istražitelj.

Članak 11.b

- (1) Istražitelj može biti policijski službenik koji ima najmanje 5 godina radnog iskustva na poslovima suzbijanja kriminaliteta.
- (2) Istražitelj koji ispituje svjedoka ili osumnjičenika može biti policijski službenik koji je završio preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajuće struke ovisno o pojedinoj vrsti kriminaliteta te ima najmanje 5 godina radnog iskustva na poslovima suzbijanja kriminaliteta.
- (3) Istražitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mora imati posebna znanja te mora biti posebno osposobljen.
- (4) Programe dodatnog stručnog usavršavanja iz stavka 3. ovoga članka, uz prethodno mišljenje glavnog državnog odvjetnika, donosi odlukom ministar.

Članak 11.c

- (1) Istražitelja imenuje glavni ravnatelj uz prethodno pribavljeno mišljenje glavnog državnog odvjetnika.
- (2) Uz zahtjev za davanje mišljenja iz stavka 1. ovoga članka glavni ravnatelj dostavit će podatke o ispunjavanju uvjeta iz članka 11.b ovoga Zakona.

Članak 11.d

U slučaju da istražitelj ne izvršava ili neuredno izvršava nalog državnog odvjetnika odnosno u slučaju da postupa izvan postavljenog naloga ili bez naloga, glavni državni odvjetnik obavijestit će glavnog ravnatelja i predložiti njegovo razrješenje.

Članak 11.e

- (1) Kad postoji osnova sumnje da je kazneno djelo počinio policijski službenik ili drugi zaposlenik određene ustrojstvene jedinice Ministarstva ili njima bliska osoba ili je kazneno djelo počinjeno u prostorijama ustrojstvene jedinice Ministarstva, kriminalističko istraživanje

ne može provoditi ta ustrojstvena jedinica, osim kada su navedene osobe zatečene u počinjenju kaznenog djela ili kada je potrebno provesti hitne dokazne radnje ili druge radnje koje ne trpe odgodu.

(2) Kad postoji osnova sumnje da je policijski službenik ili drugi zaposlenik određene ustrojstvene jedinice odnosno njima bliska osoba oštećen kaznenim djelom koje je u vezi s obavljanjem policijskog posla, kriminalističko istraživanje ne može provoditi ustrojstvena jedinica u kojoj je oštećeni zaposlen, osim kada je potrebno provesti hitne dokazne radnje ili druge radnje koje ne trpe odgodu.

(3) U slučaju iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kriminalističko istraživanje će provesti ona ustrojstvena jedinica Ministarstva koju za to odredi glavni ravnatelj ili osoba koju on za to ovlasti.

(4) Kad postoji osnova sumnje da je kazneno djelo počinio rukovodeći policijski službenik Ravnateljstva policije, bez odgode će se izvijestiti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske koje će odlučiti o preuzimanju izvida kaznenog djela.

Članak 11.f

Osumnjičenik koji se odazvao pozivu policije radi prikupljanja obavijesti bit će poučen:

- o razlozima pozivanja i koje su osnove sumnje protiv njega,
- o pravu na tumačenje i prevođenje, sukladno odredbama posebnog propisa,
- o pravu da nije dužan iskazivati niti odgovarati na pitanja,
- da po završetku prikupljanja obavijesti ili po isteku šest sati od trenutka dolaska u policijske prostorije iste može odmah napustiti.“.

Članak 8.

U članku 12. stavku 1. u drugoj rečenici, iza riječi: „fizičku osobu,“ dodaju se riječi: „vlasništvo nad stvarima,“.

Članak 9.

U članku 13. stavku 1. točki 9. riječ: „telekomunikacijskog“ zamjenjuje se riječju: „komunikacijskog“.

U točki 10. iza riječi: „čuvanje“ dodaje se zarez i riječ: „uništenje“.

U točki 13. riječi: „telekomunikacijskog kontakta“ zamjenjuju se riječima: „elektroničke komunikacije“.

Članak 10.

U članku 14. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Osobama s invaliditetom će se prilikom postupanja sukladno ovom Zakonu osigurati potrebna prilagodba i odgovarajuća podrška, uzimajući u obzir specifičnosti svakog pojedinog oštećenja (tjelesno, senzoričko, intelektualno i mentalno).“.

Članak 11.

Članak 18. mijenja se i glasi:

„(1) Policijsku ovlast prema maloljetnim osobama, mlađim punoljetnim osobama i u predmetima kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika, primjenjuje posebno osposobljen policijski službenik, pri čemu je dužan voditi računa o zaštiti najboljeg interesa maloljetnika kao i o zaštiti njegove privatnosti.

(2) Kod primjene policijske ovlasti prema osobi s invaliditetom policijski službenik će, kada to ocijeni potrebnim, zatražiti pomoć osobe koja raspolaže znanjem o ispravnom načinu komunikacije i ophođenja prema osobi s invaliditetom, ovisno o specifičnosti svakog pojedinog oštećenja.

(3) Iznimno, policijsku ovlast primjenjuje drugi policijski službenik ako zbog okolnosti slučaja ne može postupati policijski službenik iz stavka 1. ovoga članka, odnosno policijski službenik sam, ukoliko zbog okolnosti slučaja ne može osigurati pomoć osobe iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Policijska ovlast prema maloljetnoj osobi i osobi lišenoj poslovne sposobnosti primjenjuje se u nazočnosti roditelja ili skrbnika, osim ako to zbog okolnosti slučaja nije moguće.

(5) Ako je roditelj ili skrbnik sumnjiv kao počinitelj kaznenog djela ili prekršaja na štetu maloljetne osobe ili osobe lišene poslovne sposobnosti, policijska ovlast primjenjuje se u nazočnosti stručne osobe centra za socijalnu skrb, osim ako to zbog okolnosti slučaja nije moguće.“

Članak 12.

U članku 23. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. osobi za kojom se traga“.

Članak 13.

U članku 30. stavku 1. točki 11. iza prve rečenice dodaje se rečenica koja glasi:

„U slučaju sumnje da bi provjereni osobni podaci mogli biti zlouporabljivi, policijski službenik ih neće ustupiti osobi koja je zatražila provjeru, te će je uputiti da ih može zatražiti pisanim putem od nadležne ustrojstvene jedinice policije.“

Članak 14.

U članku 33. stavku 4. riječi: „nestale osobe“ zamjenjuju se riječima: „osobe za kojom se traga“.

Članak 15.

U članku 34. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Pisano odobrenje za izradu isprava iz stavka 2. ovoga članka daje načelnik Uprave kriminalističke policije.“.

Članak 16.

Iza članka 38. dodaje se članak 38.a koji glasi:

„Članak 38.a

Kada prikuplja obavijesti od osobe s invaliditetom policijski službenik će, kada to ocijeni potrebnim, zatražiti pomoć osobe koja raspolaže znanjem o ispravnom načinu komunikacije i ophođenja prema osobi s invaliditetom, ovisno o specifičnosti svakog pojedinog oštećenja.“.

Članak 17.

U članku 42. stavku 1. riječi: „telekomunikacijskim sredstvom“ zamjenjuju se riječima: „komunikacijskim uređajem“.

Članak 18.

U članku 45. stavku 1. točki 1. iza riječi: „uhićenika“ dodaju se riječi: „i osumnjičenika“.

Članak 19.

U članku 47. stavku 2. iza riječi: „maloljetne osobe“ dodaju se riječi: „ili osobe lišene poslovne sposobnosti“.

Članak 20.

U članku 52. stavku 1. riječi: „najdulje dvanaest sati“ zamjenjuju se riječima: „dok postoji opasnost za život ljudi ili imovinu.“.

Članak 21.

Naslov iznad članka 56. mijenja se i glasi:

„9. *Uporaba tuđeg prijevoznog sredstva i komunikacijskog uređaja*“.

Članak 22.

U članku 57. stavku 1. riječ: „telekomunikacijski“ zamjenjuje se riječju: „komunikacijski“.

U stavku 2. riječ: „telekomunikacijskog“ zamjenjuje se riječju: „komunikacijskog“.

U stavku 3. riječ: „telekomunikacijskog“ zamjenjuje se riječju: „komunikacijskog“.

Članak 23.

Naslov iznad članka 58. mijenja se i glasi:

„10. Privremeno oduzimanje, čuvanje, uništenje i prodaja predmeta“.

Članak 24.

Iza članka 60. dodaje se članak 60.a koji glasi:

„Članak 60.a

Policijski službenici ovlašteni su na mjestu pronalaska uništiti predmet koji predstavlja neposrednu opasnost za život ili zdravlje ljudi ili opasnost za imovinu, ako ga ne mogu na siguran način učiniti bezopasnim ili ga ne mogu na siguran način premjestiti na drugo mjesto.“.

Članak 25.

U članku 62. stavku 1. riječ: „telekomunikacijskim“ zamjenjuje se riječju: „komunikacijskim“.

Članak 26.

U članku 66. stavku 2. točki 5. iza riječi: „mjere“ dodaju se riječi: „pomoći i“.

Članak 27.

Naslov iznad članka 68. i članak 68. mijenjaju se i glase:

„13. Provjera uspostavljanja elektroničke komunikacije

Članak 68.

(1) Radi sprječavanja i otkrivanja kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti i njihovih počinitelja, sprječavanja opasnosti i nasilja, traganja za osobama i predmetima, policija može od davatelja komunikacijskih usluga zatražiti provjeru istovjetnosti, trajanja i učestalosti komunikacije s određenim elektroničkim komunikacijskim adresama.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka može obuhvaćati i utvrđivanje položaja komunikacijskog uređaja, kao i utvrđivanje mjesta na kojima se nalaze osobe koje uspostavljaju elektroničku komunikaciju te identifikacijske oznake uređaja.

(3) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka temelji se na pisanom odobrenju načelnika Uprave kriminalističke policije ili načelnika Policijskog nacionalnog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta ili načelnika policijske uprave, a u njihovoj odsutnosti osoba koje ih zamjenjuju.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ako je to potrebno radi sprječavanja neposredne opasnosti ili nasilja odnosno radi žurnog traganja za osobama, odobrenje može biti dano i usmeno, ali mora biti pisano potvrđeno najkasnije u roku od 24 sata od danog usmenog odobrenja.

(5) Odobrenje iz stavaka 3. i 4. ovoga članka temelji se na činjenicama iz kojih je vidljivo da se drugim radnjama nije mogao ili se neće moći postići cilj policijskog posla ili bi postizanje tog cilja bilo povezano s nerazmjernim teškoćama.“.

Članak 28.

Članak 80. mijenja se i glasi:

„(1) Policija može tijekom kriminalističkog istraživanja poduzeti prikrivene policijske radnje, ako je očigledno da se drugim radnjama neće postići cilj policijskog posla.

(2) Prikrivene policijske radnje su:

1. promatranje,
2. pratnja,
3. klopka,
4. zasjeda.

(3) Prikrivene policijske radnje promatranja i pratnje mogu trajati petnaest dana od izdane zapovijedi, a radi uspješnog obavljanja policijskog posla mogu se produljiti za još petnaest dana.

(4) Pisanu zapovijed za poduzimanje, sadržaj i trajanje prikrivenih policijskih radnji promatranja i pratnje, izdaje glavni ravnatelj ili osoba koju on ovlasti, a u slučaju produljenja zapovijed može izdati samo glavni ravnatelj odnosno osoba koja ga zamjenjuje.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, kad okolnosti nalažu žurnost postupanja, zapovijed može biti dana i usmeno, ali mora biti pisano potvrđena najkasnije u roku od 24 sata od izdane usmene zapovijedi.

(6) Prikrivene policijske radnje klopke i zasjede poduzimaju se na temelju zapovjedi načelnika Uprave u Ravnateljstvu policije, načelnika Policijskog nacionalnog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, načelnika policijske uprave i načelnika policijske postaje ili osobe koje oni ovlaste, a mogu trajati dok postoje razlozi za njihovu primjenu.

(7) O provedenim prikrivenim policijskim radnjama promatranja i pratnje izvijestit će se nadležni državni odvjetnik i glavni ravnatelj u roku od 48 sati od dovršetka radnje.“.

Članak 29.

U članku 82. stavku 2. iza riječi: „djetetu,“ dodaju se riječi: „osobi s invaliditetom,“.

Članak 30.

U članku 83. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„(1) Policijski službenik neće uporabiti sredstva prisile u mjeri većoj od nužne za ostvarenje svrhe postupanja.“.

Dosadašnji stavci 1. i 2. postaju stavci 2. i 3.

Članak 31.

Članak 98. mijenja se i glasi:

„(1) Osobni podaci policijskog službenika koji je uporabio vatreno oružje su tajni.

(2) Ministarstvo će osigurati besplatnu pravnu pomoć policijskom službeniku protiv kojeg se poduzimaju radnje u okviru prethodnog kaznenog postupka, kazneni postupak ili postupak naknade štete u vezi s obavljanjem policijskih poslova koje je po ocjeni policije obavio u skladu sa zakonom.

(3) Ocjenu iz stavka 2. ovoga članka donosi povjerenstvo koje imenuje glavni ravnatelj za Ravnateljstvo policije i načelnik policijske uprave za policijsku upravu.

(4) Ministarstvo će osigurati besplatnu pravnu pomoć i građaninu koji je pružio pomoć policijskom službeniku, protiv kojeg se vodi postupak iz stavka 2. ovoga članka, zbog radnje počinjene u vezi s pružanjem pomoći.

(5) Besplatna pravna pomoć iz stavka 2. ovoga članka osigurat će se policijskom službeniku i nakon što mu je prestao radni odnos u Ministarstvu.

(6) Kada su sredstva prisile uporabljena na način propisan zakonom, isključena je odgovornost policijskog službenika koji ih je uporabio.

(7) Policijskom službeniku, koji u obavljanju policijskog posla uporabi vatreno oružje, Ministarstvo će osigurati nužnu medicinsku i psihosocijalnu pomoć.“.

Članak 32.

Iza članka 102. dodaje se nova glava V. i članci 102.a i 102.b koji glase:

„V. GRAĐANSKI NADZOR NAD PRIMJENOM POJEDINIH POLICIJSKIH OVLASTI

Članak 102.a

(1) Nadzor nad primjenom policijskih ovlasti iz članaka 68. i 80. ovoga Zakona provodi Vijeće za građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti (u daljnjem tekstu: Vijeće).

(2) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka može se provoditi nakon dovršetka kriminalističkog istraživanja tijekom kojeg su primijenjene policijske ovlasti iz članaka 68. i 80. ovoga Zakona.

(3) Prilikom obavljanja nadzora iz stavka 1. ovoga članka, Vijeće je ovlašteno od Operativno tehničkog centra za nadzor telekomunikacija zatražiti usporedbu podataka s kojima raspolaže s podacima Ravnateljstva policije o primjenjenim ovlastima iz članka 68. ovoga Zakona.

(4) Pitanja bitna za rad Vijeća koja nisu uređena ovim Zakonom kao i obavljanje administrativnih poslova za Vijeće, uredit će se aktom Hrvatskoga sabora, na prijedlog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora.

Članak 102.b

(1) Vijeće čini 5 predstavnika građana koje imenuje i razrješuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora utvrđenog u suradnji s organizacijama civilnog društva, znanstvenim i stručnim organizacijama te nevladinim organizacijama.

(2) U radu Vijeća sudjeluje policijski službenik Ravnateljstva policije kojeg odredi glavni ravnatelj, čija zadaća je pružanje stručne pomoći članovima Vijeća.

(3) Članovi Vijeća su osobe koje uživaju profesionalni i osobni ugled u javnosti te svoju funkciju obavljaju kao počasnu funkciju.

(4) Član Vijeća ne može biti osoba koja:

- nije državljanin Republike Hrvatske,
- je član političke stranke,
- ima sigurnosne zapreke sukladno odredbama posebnog zakona,
- je osuđena ili se protiv nje vodi kazneni postupak za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti,
- je osuđena ili se protiv nje vodi postupak za prekršaj s obilježjem nasilja ili za teži prekršaj za koji je propisana kazna zatvora.

(5) Članove Vijeća imenuje se na vrijeme od četiri godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

(6) Člana Vijeća razriješit će se prije isteka roka na koji je imenovan ako:

- sam to zatraži,
- nastupi neki od razloga zbog kojih ne može biti imenovan članom Vijeća,
- iz neopravdanog razloga nije prisustvovao na dvije sjednice Vijeća u roku od jedne godine ili nemarno obavlja poslove člana Vijeća.

(7) Član Vijeća dužan je čuvati tajnost podataka koje je doznao sudjelujući u njegovu radu.“.

Članak 33.

Dosadašnja glava V. postaje glava VI.

Članak 34.

Programe dodatnog stručnog usavršavanja za istražitelje donijet će ministar unutarnjih poslova uz prethodno mišljenje glavnog državnog odvjetnika u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1. S obzirom da je važeći Zakon o policijskim poslovima i ovlastima nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji notificiran Europskoj komisiji, Vijeću i Europskoj središnjoj banci uz Okvirnu odluku Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (2002/465/PUP) i Okvirnu odluku Vijeća od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim predmetima (2008/977/PUP), bilo je potrebno u Zakon uvrstiti odredbu kojom se propisuje da se ovim Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske te Okvirne odluke prenose.

Članak 2. Intencija izmjene pojma *kriminalističko istraživanje* je proširenje i prilagodba toga pojma realnim i stvarnim okvirima postupanja policije. Prema predloženoj odredbi kriminalističko istraživanje obuhvaća sve ovlasti, mjere i radnje koje policija poduzima prema odredbama ovoga Zakona i drugih zakona, kada u okviru svoje nadležnosti otkriva kaznena djela i prekršaje, traga za njihovim počiniteljima odnosno pronalazi i osigurava tragove. Također, u Zakon se dodaje pojam *analitička obrada* koji razumijeva primjenu analitičkih tehnika u svrhu provjere i dopune saznanja iz javnih i drugih (operativnih) izvora radi utvrđivanja postojanja osnova sumnje u pripremanje ili počinjenje kaznenog djela. Analitička obrada je alat koji pomaže donošenju odluke o započinjanju kriminalističkog istraživanja, a može se provoditi i tijekom kriminalističkog istraživanja.

Članak 3. U članku 3. stavku 1. točki 8. važećeg Zakona nomotehnički je poboljšan izričaj.

Članak 4. S obzirom na dosadašnja praktična iskustva u pogledu obavljanja policijskih poslova, kada je u pojedinim slučajevima prilikom postupanja policijskih službenika dolazilo do prekoračenja ili zlorabe policijskih ovlasti ili je policijsko postupanje rezultiralo podnošenjem pritužbi na rad policijskih službenika, a čiji se navodi u postupku utvrđivanja stvarnog činjeničnog stanja, zbog nedostataka dokaza, nisu mogli potvrditi ili opovrgnuti, predlaže se Zakon o policijskim poslovima i ovlastima nadopuniti odredbom koja propisuje mogućnost snimanja obavljanja policijskih poslova odgovarajućim tehničkim uređajima (video kamere, fotoaparati, diktafoni i sl.) čime će se unaprijediti kvaliteta policijskog postupanja. Korist takvoga snimljenog sadržaja je višestruka. Snimanje tehničkim sredstvima (korištenjem mobilnih uređaja, tetra uređaja i kamera) omogućila bi se razmjena fotografija i video zapisa na relaciji Operativno - komunikacijski centar policije - policijski službenik na terenu, a ujedno bi bilo omogućeno da se ti zapisi automatski pohranjuju u Informacijskom sustavu MUP-a te koriste kao dokazi. Tim više što sadašnja softverska rješenja omogućuju da se memoriraju i sadržaji koje je neposredno prije aktiviranja uređaj za snimanje zabilježio. Isto tako, uporabom tehničkih uređaja omogućila bi se standardizacija rada policijskih službenika, veća operativnost, racionalizacija troškova, brži i kvalitetniji rad policije, a poseban značaj predstavlja preventivni učinak na moguća koruptivna ponašanja policijskih službenika. U konačnici, opisano postupanje ima značajan učinak u smislu podizanja dostojanstva i ugleda policijske službe i Ministarstva.

Članak 5. U cilju preciziranja odredbe važećeg članka 7. te onemogućavanja širokog tumačenja pružanja pomoći (asistencije) odredba važećeg članka 7. Zakona izmijenjena je na način da se preciznije propisuje da će policija pružiti pomoć (asistenciju) na zahtjev suda,

državnog odvjetnika, državnog tijela ili pravne osobe s javnim ovlastima, ako se pri izvršenju njihovih akata (pravomoćnih i izvršnih) opravdano očekuje otpor. Nadalje, zahtjev za pružanje pomoći mora se podnijeti načelniku policijske uprave najmanje 8 dana prije izvršenja akta, a načelnik policijske uprave mora obavijestiti podnositelja zahtjeva o odobrenju i načinu pružanja pomoći ili o razlozima odbijanja zahtjeva najkasnije tri dana prije tražene pomoći. Također, popisuje se da se pomoć neće pružiti ako zahtjev nije utemeljen na zakonu ili nije podnesen od strane ovlaštene osobe odnosno ako ne sadrži činjenice koje opravdano ukazuju na pružanje otpora. Također, propisano je da načelnik policijske uprave može odbiti pružanje pomoći u slučaju kad zahtjev nije pravodobno podnesen. Navedeno znači da će se razmotriti svaki pa i onaj zahtjev koji je nepravodobno podnesen, kako bi se u slučaju izvanrednih, nepredvidivih okolnosti mogla donijeti odgovarajuća odluka o pružanju asistencije.

Članak 6. Izmjena važećeg članka 11. izvršena je u vezi s izmjenom pojma kriminalističko istraživanje, kao i njegovoga usklađivanja s novopredloženim člankom 11.a čime se postiže razlikovanje između izvida i kriminalističkih istraživanja kako je to riješeno i u Zakonu o kaznenom postupku. Propisano je i kada se može provesti analitička obrada.

Članak 7. Dodavanjem novih članaka od 11.a – 11.d definira se kako izvide kaznenih djela koje se progone po službenoj dužnosti po nalogu državnog odvjetnika provodi policija te se normiraju uvjeti u pogledu radnog iskustva i stručne spreme koje policijski službenik mora zadovoljiti za obavljanje poslova istražitelja odnosno provođenja pojedinih dokaznih radnji, kao i postupak i ovlast imenovanja istražitelja odnosno njegova razrješenja.

Člankom 11.e osigurava se primjena načela nepristranosti i neovisnosti pri provođenju kriminalističkih istraživanja (institucionalne neovisnosti istražitelja) u odnosu na kaznena djela za koje postoji sumnja da su počinjena od strane policijskih službenika, a što je u skladu s rješidbama Europskog suda za ljudska prava kao i pozitivnim zakonskim propisima. Člankom 11.f definirane su obveze policije prema osumnjičeniku sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine, broj 145/2013). Naime, člankom 96. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku kojim se mijenja članak 208. toga Zakona, u stavku 5. propisano je o čemu će se poučiti građanin - osumnjičenik koji je prisilno doveden radi prikupljanja obavijesti. Kako člankom 208. nije propisano da će se iste pouke dati i građaninu – osumnjičeniku koji se dobrovoljno odazvao pozivu policije radi prikupljanja obavijesti, to je učinjeno dodavanjem članka 11.f u Zakon o policijskim poslovima i ovlastima.

Članak 8. Sadržaj važećeg članka 12. stavka 1. nadopunjen je tako da se prikriveno obavljanje policijskog posla može odnositi i na prikrivanje vlasništva nad stvarima.

Članak 9. U važećem članku 13. izvršene su terminološke izmjene pojmova kako bi se sadržaj Zakona uskladio s terminologijom koja se koristi u drugim važećim propisima.

Članak 10. Sukladno prijedlogu Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, u članku 14. dodaje se novi stavak 3. kojim se posebno naglašava učinkovita zaštita prava osoba s invaliditetom u smislu osiguravanja stvarne prilagodbe i podrške takvim osobama u slučaju policijskog postupanja, uzimajući u obzir specifičnosti svakog pojedinog oštećenja osobe s invaliditetom.

Članak 11. Kako su člankom 18. važećeg Zakona već osigurani zaštitni mehanizmi kod postupanja prema djeci i maloljetnicima, sukladno prijedlogu Pravobraniteljice za djecu, u članku su izvršene odgovarajuće izmjene i dopune kako bi se slične mehanizme zaštite osiguralo i u slučaju postupanja policije prema osobama s invaliditetom i osobi lišenoj poslovne sposobnosti.

Članak 12. U važećem članku 23. stavak 1. točka 3. pojam „nestale osobe“ zamijenjen je širim pojmom „osobe za kojom se traga“, čime se daje životnost i logika okviru stvarne potrebe primjene policijske ovlasti.

Članak 13. Dodavanjem nove rečenice u članku 30. stavku 1. točki 11. koja propisuje mogućnost da policijski službenik u slučaju sumnje da bi provjereni osobni podaci mogli biti zlorabljivi može uskratiti ustupanje tih podataka osobi koja je zatražila provjeru upućujući je da se sa pisanim zahtjevom može obratiti nadležnoj ustrojstvenoj jedinici policije, stvara se zakonito uporište da policijski službenik ustupi, odnosno uskrati ustupanje provjerenih osobnih podataka osobi koja ih je zatražila. Na ovaj način želi se riješiti problem na kojeg je svojim dopisom, klase: 004-02/13-01/168, urbroja: 567-09/02-13-02, od 12. kolovoza 2013. godine ukazala Agencija za zaštitu osobnih podataka. Naime, spomenutim dopisom Agencija za zaštitu osobnih podataka ukazala je na činjenicu da je Pravilnikom o načinu postupanja policijskih službenika propisano da će policijski službenik ustupiti, odnosno uskratiti davanje osobnih podataka na zahtjev određenih osoba čije pravo je osoba čiji se podaci provjeravaju povrijedila, iako takav način postupanja policijskog službenika nije bio utemeljen na Zakonu.

Članak 14. Kao i u članku 12. kojim se mijenja članak 23. stavak 1. točka 3. i ovdje se pojam „nestale osobe“ zamjenjuje pojmom „osoba za kojom se traga“.

Članak 15. Prema članku 30. stavku 2. važećeg Zakona policijski službenik je dužan upoznati osobu s razlogom provjere identiteta, ako zakonom nije drugačije propisano. Člankom 34. važećeg Zakona propisana je ovlast policijskog službenika da uskrati obavijest o stvarnom razlogu provjere identiteta osobe i o svom svojstvu kada prikuplja obavijesti o kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti, ako bi to moglo ugroziti postizanje cilja. U tom slučaju policijski službenik može svojstvo policijskog službenika prikrivati uporabom za tu svrhu pripremljenih isprava o svom identitetu i vlasništvu nad stvarima. Kako nije bilo propisano tko daje odobrenje za izradu isprava o identitetu i vlasništvu nad stvarima, članak 34. nadopunjen je odredbom prema kojoj to pisano odobrenje daje rukovoditelj Uprave kriminalističke policije.

Članak 16. Uvažavajući prijedloge Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom dodaje se novi članak 38.a kojim se propisuje postupanje policije kada prikuplja obavijesti od osobe s invaliditetom odnosno od osobe lišene poslovne sposobnosti. Na ovaj način policija može, imajući u vidu individualne razlike svakog pojedinog oštećenja osobe s invaliditetom, zatražiti i osigurati stručnu pomoć osobe izvan sustava policije. U mnogim slučajevima neće biti potrebno angažirati stručnjaka nekog tijela ili službe, već će pomoć moći pružiti i osoba koje nije stručnjak u užem smislu riječi, ali ima iskustveno znanje jer je bliska osobi s invaliditetom (roditelji, skrbnici, tumač znakovnog jezika i sl.).

Članak 17. Odredba važećeg članka 42. stavka 1. terminološki se usklađuje s pojmovima koji se koriste u drugim važećim propisima.

Članak 18. Odredba članka 45. stavka 1. točke 1. nadopunjuje se pojmom: „osumnjičenik“ radi usklađivanja s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku.

Članak 19. Odredba članka 47. važećeg Zakona dopunjena je na način da se odnosi i na osobe lišene poslovne sposobnosti.

Članak 20. Predloženom izmjenom članka 52. nastoji se otkloniti administrativno propisan rok u kojem policijski službenik može radi opasnosti za život ljudi ili imovinu privremeno ograničiti pristup, zadržavanje ili kretanje na prostoru ili objektu. Naime, u postojećoj odredbi spomenutog članka određeno je da takvo ograničenje može trajati najdulje 12 sati, iako se u stvarnosti može dogoditi da opasnost za život ljudi ili imovine traje i nakon isteka propisanog roka odnosno duže od 12 sati. Kako bi trajanje ograničenja pristupa, kretanja ili zadržavanja u prostoru ili na objektu trajalo sukladno razlozima koji su vezani za opasnost za život ljudi ili imovinu predloženo je da se ograničenje od 12 sati zamijeni stvarnim uvjetima uspostavljanja ograničenja tako da ograničenje pristupa, zadržavanja ili kretanja na prostoru ili objektu može trajati sve dok spomenuta opasnost postoji, odnosno dok se opasnost za život ljudi ili imovinu ne otkloni.

Članak 21. Izvršeno je terminološko usklađivanje u naslovu iznad članka 56. Zakona.

Članak 22. U važećem članku 57. izvršeno je terminološko usklađivanje.

Članak 23. U naslovu iznad važećeg članka 58. dodana je riječ: "uništavanje", s obzirom da se u sadržaj Zakona dodaje novi članak koji govori o uništavanju pronađenih predmeta koji predstavljaju opasnost.

Članak 24. S obzirom da su u praksi zabilježeni slučajevi pronalaska sumnjivih predmeta, koji predstavljaju neposrednu opasnost za život ili zdravlje ljudi ili opasnost za imovinu, a koje, radi njihovih svojstava, nije bilo moguće na siguran način prenijeti na drugo mjesto na kojem bi bili uništeni. Stoga se Zakon nadopunjuje novim člankom 60.a kojim se utvrđuje ovlast policijskim službenicima da takav predmet koji predstavlja neposrednu opasnost za život ili zdravlje ljudi ili opasnost za imovinu unište na mjestu pronalaska, ako ga ne mogu učiniti sigurnim ili ga na siguran način prenijeti na drugo mjesto.

Članak 25. U članku 62. izvršeno je terminološko usklađivanje.

Članak 26. U članku 66. kojim se propisuje policijska ovlast – osiguranje mjesta događaja nadopunjuje se u stavku 2. točka 5. kojom je propisano da će policijski službenik koji je prvi došao na mjesto događaja poduzeti mjere zaštite žrtve. Odredba se nadopunjuje na način da će policijski službenik poduzeti mjere pomoći i zaštite žrtve. Naime, uz obvezu zaštite žrtve na mjestu događaja smatramo da je potrebno uvesti i pojam „pomoći“ žrtvi kako bi terminološki i sadržajno uskladili obveze policije u postupanjima prema žrtvama svih oblika kriminaliteta poštujući odredbe Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na upoznavanje žrtve s njezinim pravima, odredbe Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja, Deklaracije Ujedinjenih naroda o temeljnim načelima pravde za žrtve kaznenih djela i zlorabe moći te utvrđenu najbolju praksu postignutu u europskoj pravnoj stečevini. U Strategiji za uspostavu i razvoj sustava podrške žrtvama i

svjedocima u Republici Hrvatskoj policija će imati značajnu ulogu upravo u području pomoći žrtvama kriminaliteta na način da prepozna trenutne potrebe žrtve te da ju pravovremeno uputi na organizacije i institucije koje mogu osigurati adekvatnu pomoć. U tom kontekstu je važna i razmjena informacija o potrebi pomoći žrtvi što je svakako potrebno regulirati upravo ovim zakonom. Potrebno je nadići usko shvaćanje obveze pomoći samo žrtvi kojoj je potreba hitna liječnička pomoć zbog zadobivenih fizičkih ozljeda. S obzirom da je policija najčešće prva koja dolazi u kontakt s žrtvom, posebna je odgovornost na policijskim službenicima da prepoznaju koje je oblike pomoći potrebno osigurati odnosno ponuditi žrtvi. Rezultati istraživanja koje je u okviru Regionalnog programa tranzicijske pravde proveo UNDP u Republici Hrvatskoj, pokazuju nam da žrtve kako najvažnija prava ističu slijedeće prava: pravo na informaciju, pravo na besplatnu pravnu pomoć, pravo na psihičku i emocionalnu podršku, pravo na zaštitu sigurnosti, pravo na zaštitu privatnosti te pravo na naknadu štete.

Članak 27. Mijenja se naslov iznad članka 68. radi usklađivanja s terminologijom koja se koristi u drugim važećim propisima, kao i cijeli članak 68. Važeći članak 68. kojim je propisana policijska ovlast „Provjera uspostavljanja telekomunikacijskog kontakta“ (kolokvijalno: pribavljanje „izlista komunikacije“) u cijelosti je izmijenjen. Važećim člankom 339.a ZKP-a propisana je primjena ove mjere radi prikupljanja dokaza i to prema registriranom vlasniku ili korisniku telekomunikacijskog sredstva, dok je primjena ove mjere u fazi otkrivanja počinitelja ostala neregulirana ZKP-om.

Zbog navedenoga, u Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima je, radi njegove prilagodbe ZKP-u, predloženo da se ova policijska ovlast može primijeniti u cilju sprječavanja i otkrivanja kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti i njihovih počinitelja, sprječavanja opasnosti i nasilja te traganja za osobama i predmetima. Pored toga, propisana je i ovlast utvrđivanja položaja komunikacijskog uređaja, utvrđivanje mjesta na kojem se nalaze osobe koje uspostavljaju elektroničku komunikaciju te identifikacijske oznake uređaja. Proširenje ovlasti na utvrđivanje položaja komunikacijskog uređaja neophodno je radi traganja za nestalim osobama. Precizno je propisano koje osobe mogu dati pisano odobrenje za provođenje provjere uspostavljanja elektroničke komunikacije, krug tih osoba je precizno utvrđen i one svoju ovlast za davanje pisanog odobrenja ne mogu prenositi na druge osobe.

U odnosu na važeću odredbu članka 68. Zakona predložena izmjena znatno je preciznija u pogledu razloga za primjenu, a također predloženo je da primjena ove policijske ovlasti bude podložna građanskom nadzoru od strane Vijeća za građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti, što bi, uz već obrazložene znatno restriktivnije uvjete za primjenu, isključilo sumnje na zlouporabe ove ovlasti od strane policije na štetu građana.

Članak 28. Važeći članak 80. kojim je propisana policijska ovlast uporabe prikrivenih policijskih radnji u cijelosti je izmijenjen. Pored promatranja, pratnje i klopke, kao prikrivena policijska radnja propisana je i zasjeda. Uz to što se ove radnje mogu provoditi supsidijarno, u slučajevima kad se drugim radnjama neće moći postići cilj policijskog posla, propisuje se da prikriveno promatranje i pratnja mogu trajati petnaest dana s mogućnošću njihovog produljenja za još petnaest dana. Pisanu zapovijed za provođenje pratnje i promatranja može izdati samo glavni ravnatelj policije ili osoba koju on ovlasti, a u slučaju produljenja ovih radnji samo glavni ravnatelj policije. Također, predviđena je mogućnost davanja usmene zapovijedi za provođenje ovih radnji, uz obavezno pisano potvrđivanje najkasnije 24 sata od izdavanja. Propisane su i osobe koje mogu izdati zapovijed za provođenje prikrivenih policijskih radnji klopke i zasjede koje mogu trajati dok postoje razlozi za njihovu primjenu. Kao novina, u svrhu omogućavanja učinkovite kontrole nad njihovim provođenjem,

provedenim prikrivenim radnjama promatranja i pratnje, obvezno se izvješćuje nadležni državni odvjetnik i glavni ravnatelj policije u roku od 48 sati od njihova dovršetka.

Članak 29. Člankom 82. stavkom 2. propisano je kako se sredstva prisile posebno obzirno primjenjuju prema djetetu, osobi čije je kretanje znatno otežano, trudnici u vidljivom stadiju trudnoće te osobi koja je očigledno bolesna. Citirani stavak nadopunjen je na način da se sredstva prisile posebno obzirno primjenjuju i prema osobi s invaliditetom.

Članak 30. Dopunom članka 83. Zakona propisuje se da policijski službenik neće uporabiti sredstvo prisile u mjeri većoj od nužne za ostvarenje svrhe postupanja. Na ovaj način, pored već postojećih obveza policijskog službenika da izabere najblaže sredstvo za ostvarenje cilja postupanja i da prestane s uporabom sredstava prisile odmah po prestanku razloga za njihovu primjenu, naglašava se obveza policijskog službenika da i na taj način primijenjeno, najblaže sredstvo uporabi samo u nužnoj mjeri.

Članak 31. Važeći članak 98. izmijenjen je na način da se u stavku 2. propisuje da će Ministarstvo unutarnjih poslova osigurati besplatnu pravnu pomoć policijskom službeniku protiv kojega se poduzimaju radnje u okviru postupka koji prethodi kaznenom postupku, kaznenom postupku te postupku za naknadu štete u vezi s obavljanjem policijskih poslova koje je po ocjeni policije obavio u skladu sa zakonom. Tu ocjenu donosi povjerenstvo koje imenuje glavni ravnatelj policije za Ravnateljstvo policije, a načelnici policijskih uprava za policijske uprave. Odredbe koje govore o tome da će Ministarstvo osigurati pravnu pomoć i građaninu koji je pružio pomoć policijskom službeniku protiv kojega se vodi postupak u vezi s obavljanjem policijskih poslova te da se u slučaju kada su sredstva prisile uporabljena na način propisan zakonom isključuje odgovornost policijskog službenika koji ih je uporabio, ostaju neizmijenjene. Dodana je odredba o tome da će Ministarstvo policijskom službeniku koji je u obavljanju policijskog posla uporabio vatreno oružje osigurati nužnu medicinsku i psihosocijalnu pomoć.

Članak 32. Važeći Zakon nadopunjuje se novom glavom i odredbama članka 102.a i 102.b. koje govore o građanskom nadzoru nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti. Radi se o policijskim ovlastima: „Provjera uspostavljanja elektroničke komunikacije“ i „Prikrivene policijske radnje“. U tom smislu predlaže se osnivanje Vijeća za građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti koje bi nadzor moglo provoditi nakon dovršetka kriminalističkog istraživanja tijekom kojeg su navedene ovlasti primijenjene. Vijeće bi bilo ovlašteno prilikom obavljanja nadzora iz svoje nadležnosti od Operativno tehničkog centra za nadzor telekomunikacija (OTC) zatražiti usporedbu podataka kojima raspolaže s podacima Ravnateljstva policije o primijenjenim ovlastima iz članka 68. Zakona. Ovakva usporedba podataka nužna je za provođenje efikasnog nadzora nad primjenom ovlasti, ali ni u kom slučaju ne znači uvođenje ovlasti Vijeća za nadzor nad OTC-om. Također, predlaže se da pitanja bitna za rad vijeća budu uređena aktom Hrvatskoga sabora na prijedlog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora. Nadalje, propisuje se sastav Vijeća na način da ga čini 5 predstavnika građana koje imenuje i razrješuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora utvrđenog u suradnji s organizacijama civilnog društva, znanstvenim i stručnim organizacijama te nevladinim organizacijama. U radu Vijeća, radi pružanja stručne pomoći, sudjeluje policijski službenik Ravnateljstva policije kojega imenuje glavni ravnatelj policije. Članovi Vijeća funkciju bi obavljali kao počasnu funkciju. Također, član Vijeća ne bi mogla biti osoba koja nije državljanin Republike Hrvatske, koja je član političke stranke, za koju postoje sigurnosne

zapreke utvrđene sigurnosnom provjerom, koja je osuđena ili se protiv nje vodi postupak za kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti te koja je osuđena ili se protiv nje vodi postupak za prekršaj s obilježjem nasilja ili za teži prekršaj za koji je propisana kazna zatvora. Utvrđena je i obveza članovima Vijeća da čuvaju tajnost podataka koje su doznali sudjelujući u radu Vijeća.

Članak 33. S obzirom da se dodaje nova glava V. potrebno je propisati da dosadašnja glava V. Zakona postaje glava VI. Kako je u važećem Zakonu sadržana pogreška u brojčanom označavanju glava Zakona, na način da je nedostajala glava VI. na ovaj način se, pored navedenoga, ispravlja i ta pogreška.

Članak 34. Propisuje se rok u kojem će ministar unutarnjih poslova uz prethodno mišljenje glavnog državnog odvjetnika donijeti Programe dodatnog stručnog usavršavanja za istražitelje.

Članak 35. Propisuje se stupanje Zakona na snagu.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 2.

(1) Pojedini izrazi u ovom Zakonu znače:

1. Ministarstvo je Ministarstvo unutarnjih poslova,
2. policija je služba Ministarstva sukladno zakonu,
3. policijski službenik je službenik Ministarstva, kao i službenik strane policijske službe, koji je prema međunarodnom ugovoru, ovom i drugom zakonu, ovlašten obavljati policijske poslove, primjenom policijskih ovlasti,
4. ministar je ministar unutarnjih poslova,
5. glavni ravnatelj je glavni ravnatelj policije u Ministarstvu,
6. opasnost je stanje bliske i izravne mogućnosti nastupanja štete za zaštićeno dobro,
7. kriminalističko istraživanje je ukupnost policijskih ovlasti koje se prema ovom Zakonu poduzimaju kada postoji sumnja da određena osoba priprema ili je počinila kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj ili postoji sumnja da određena pojava ugrožava ili bi mogla ugroziti živote ljudi, njihova prava, slobodu, sigurnost, nepovredivost ili imovinu, te radi otkrivanja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti i prekršaja, pronalaženja počinitelja, sprječavanja da se počinitelj ne sakrije ili ne pobjegne, da se otkriju i osiguraju tragovi i predmeti koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica i da se prikupe obavijesti koje mogu biti od koristi za uspješno vođenje kaznenog ili prekršajnog postupka,
8. dokazna radnja je radnja uređena posebnim zakonom,
9. policijski posao je posao određen ovim i drugim zakonom, a obavlja se primjenom policijskih ovlasti,
10. policijska ovlast je ovlast određena ovim i drugim zakonom,
11. istražitelj je policijski službenik kojega uz prethodno pribavljeno mišljenje glavnog državnog odvjetnika imenuje glavni ravnatelj,
12. pritvorska jedinica je poseban prostor u kojem boravi uhićena osoba i osoba protiv koje je određen pritvor,
13. pritvorski nadzornik je policijski službenik raspoređen na to radno mjesto,
14. podatak je zapis i drugi materijal u smislu članka 2. stavka 1. podstavka 1. Zakona o tajnosti podataka i članka 2. stavka 1. podstavka 1. Zakona o zaštiti osobnih podataka,
15. protuteroristička zaštita je kemijska, biološka, radiološka, nuklearna, protueksplozijska, protudiverzijska i protuprislušna zaštita,
16. zbirka je sustav obrađenih i pohranjenih podataka,
17. informacijski sustav Ministarstva je Informacijski sustav Ministarstva unutarnjih poslova,
18. nalog je pisana ili usmena naredba koju u zakonom propisanim slučajevima policiji upućuje državni odvjetnik, sud ili drugo nadležno tijelo,
19. zapovijed je pisana ili usmena naredba koju upućuje nadređeni policijski službenik drugom policijskom službeniku sukladno ovom Zakonu,
20. zahtjev je pisano traženje koje u zakonom propisanim slučajevima policiji upućuje nadležno tijelo,
21. zajednička istraga je postupanje policije u suradnji s inozemnom policijom radi prikupljanja podataka o kaznenom djelu i počinitelju.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, za osobe u muškom rodu, uporabljeni su neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 3.

(1) Prema ovom Zakonu policijski poslovi su:

1. zaštita života, prava, slobode, sigurnosti i nepovredivosti osobe,
2. zaštita javnog reda i mira te imovine,
3. sprječavanje kaznenih djela i prekršaja, njihovo otkrivanje i prikupljanje podataka o tim djelima i počiniteljima,
4. traganje za počiniteljima kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti i prekršaja i njihovo dovođenje nadležnim tijelima,
5. traganje za imovinskom koristi stečenoj kaznenim djelom,
6. nadzor i upravljanje cestovnim prometom,
7. protueksplozijska zaštita,
8. poslovi sa strancem,
9. nadzor državne granice,
10. poslovi zaštite zračnog prometa propisani posebnim zakonom,
11. poslovi na moru i unutarnjim plovnim putovima iz nadležnosti policije,
12. osiguranje i zaštita osoba, objekata i prostora,
13. postupanje s uhićenikom i pritvorenikom.

(2) Policijski poslovi obavljaju se primjenom policijskih ovlasti.

Članak 7.

(1) Policija u skladu sa zakonom, na zahtjev suda, državnog odvjetnika ili državnog tijela pruža pomoć ako se prilikom provođenja radnje opravdano očekuje pružanje otpora.

(2) Pod uvjetima iz stavka 1. ovog članka, policija na njihov zahtjev, pruža pomoć i drugim pravnim osobama s javnim ovlastima.

(3) Ako drukčije nije propisano zakonom, zahtjev iz stavka 1. i 2. ovog članka podnosi se čelniku policijske uprave, najmanje osam dana prije obavljanja službene radnje. Čelnik policijske uprave obavještava podnositelja o odobrenju i načinu pružanja pomoći ili o razlozima odbijanja zahtjeva, najkasnije tri dana prije službene radnje.

Članak 11.

Izvide kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti i prekršaja, policija poduzima kriminalističkim istraživanjem sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovog Zakona.

Članak 12.

(1) Glavni ravnatelj ili osoba koju on ovlasti, u skladu sa zakonom, može pisanim nalogom odrediti prikriivanje policijskog posla. Prikriivanje se može odnositi na pravni posao, pravnu i fizičku osobu, tijelo državne vlasti i sredstva komuniciranja.

(2) Policijski službenik i druga osoba koja je sudjelovala u prikriivenu policijskom poslu, u okvirima naloga iz stavka 1. ovog članka, ne može se pozivati na odgovornost.

(3) Sredstva pribavljena postupanjem iz stavka 1. ovog članka, prihod su državnog proračuna.

Članak 13.

(1) Prema ovom Zakonu policijske ovlasti su:

1. prikupljanje, procjena, pohrana, obrada i korištenje podataka,
2. provjera i utvrđivanje identiteta osoba i predmeta,
3. prikupljanje obavijesti od građana,
4. pozivanje,
5. dovođenje i privođenje,
6. traganje za osobama i predmetima,
7. privremeno ograničenje slobode kretanja,
8. davanje upozorenja i naredbi građanima,
9. uporaba tuđeg prijevoznog sredstva i telekomunikacijskog uređaja,
10. privremeno oduzimanje, čuvanje i prodaja predmeta,
11. zaprimanje prijava, podnošenje kaznenih prijava i izvješća,
12. osiguranje mjesta događaja,
13. provjera uspostavljanja telekomunikacijskog kontakta,
14. poligrafsko ispitivanje,
15. pregled dokumentacije,
16. ulazak i pregled objekata i prostora,
17. ulazak u tuđi dom,
18. pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava,
19. javno raspisivanje nagrade,
20. snimanje na javnim mjestima,
21. prikrivene policijske radnje,
22. uporaba sredstava prisile,
23. zaštita žrtava kaznenih djela i drugih osoba,
24. provjera zastave, progon, zaustavljanje, uzapćenje i sprovođenje plovnog objekta.

(2) Policijsku ovlast primjenjuje policijski službenik.

Članak 14.

(1) Policijski službenik primjenjuje policijsku ovlast u skladu s Ustavom i zakonom.

(2) Policijski službenik je dužan poštivati dostojanstvo, ugled i čast svake osobe, kao i druga temeljna prava i slobode čovjeka. Posebno obzirno policijski službenik postupa prema djeci, maloljetnim, starim i nemoćnim osobama, osobama s invaliditetom i prema žrtvi kaznenog djela i prekršaja.

Članak 18.

(1) Policijsku ovlast prema maloljetnim osobama, mlađim punoljetnim osobama i u predmetima kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika, primjenjuje posebno osposobljen policijski službenik, pri čemu je dužan voditi računa o zaštiti najboljeg interesa maloljetnika kao i o zaštiti njegove privatnosti.

(2) Iznimno, policijsku ovlast primjenjuje drugi policijski službenik ako zbog okolnosti slučaja ne može postupati policijski službenik iz stavka 1. ovog članka.

(3) Policijska ovlast prema maloljetnoj osobi primjenjuje se u nazočnosti roditelja ili skrbnika, osim ako to zbog okolnosti nije moguće.

(4) Ako je roditelj ili skrbnik sumnjiv kao počinitelj kaznenog djela ili prekršaja na štetu maloljetne osobe policijska ovlast primjenjuje se u nazočnosti stručne osobe centra za socijalnu skrb, osim ako to zbog okolnosti nije moguće.

Članak 23.

(1) Policija prikuplja podatke pod uvjetima i na način propisan zakonom o:

1. osobi od koje prijeti opasnost,
2. osobi kojoj prijeti opasnost,
3. nestaloj osobi,
4. osobi za koju postoje osnove sumnje da priprema ili je počinila kazneno djelo za koje se progona po službenoj dužnosti ili prekršaj,
5. nezakonito pribavljenoj imovinskoj koristi,
6. objektu, postrojenju ili pojavi od koje ili kojoj prijeti opasnost.

(2) Ako bi otkrivanjem identiteta osobe od koje je prikupljena obavijest, izložio tu ili drugu osobu ozbiljnoj opasnosti za život, zdravlje, tjelesnu nepovredivost ili imovinu, policijski službenik je dužan poduzeti mjere prikrivanja identiteta te osobe. O tim mjerama dužan je odmah izvijestiti nadređenog.

(3) U prikupljanju, obradi, pohrani i korištenju podataka policija posebno skrbi o zaštiti osobnih i drugih podataka, o njihovoj tajnosti i povjerljivosti.

Članak 30.

(1) Policijski službenik provjerava identitet osobe:

1. koju treba uhititi, dovesti, zadržati ili uputiti nadležnim tijelima državne vlasti,
2. od koje prijeti opasnost za druge osobe ili imovinu,
3. nad kojom se obavlja pregled, očevid ili pretraga ili se poduzimaju druge zakonom propisane radnje,
4. koja se zatekne u tuđem domu, objektu i drugim prostorima ili u prijevoznom sredstvu u kojem se obavlja pregled, očevid ili pretraga, ako je provjera identiteta potrebna,
5. koja se zatekne u prostoru ili u objektu na kojem je privremeno ograničena sloboda kretanja, ako je provjera identiteta potrebna,
6. koja prijavljuje počinjenje kaznenog djela za koje se progona po službenoj dužnosti ili prekršaja ili počinitelje tih djela, odnosno daje obavijesti o tim djelima,
7. za koju postoje osnove sumnje da je počinitelj kaznenog djela za koje se progona po službenoj dužnosti ili prekršaja ili da je osoba za kojom se traga,
8. koja se zatekne na mjestu počinjenja kaznenog djela za koje se progona po službenoj dužnosti ili prekršaja,
9. za koju je iz sigurnosnih razloga nužno utvrditi identitet,
10. koja bez opravdanog razloga prikuplja podatke o šticienoj osobi, objektu ili prostoru u kojem se šticiena osoba nalazi,

11. na zahtjev službenih osoba tijela državne uprave te pravne ili fizičke osobe u slučajevima postojanja okolnosti iz točke 1. – 10. ovog stavka, ili ako je vjerojatno da je ta osoba povrijedila njihovo pravo.

(2) Policijski službenik je dužan upoznati osobu s razlogom provjere njenog identiteta, osim ako drukčije nije propisano zakonom.

Članak 33.

(1) Utvrđivanje identiteta poduzima se prema osobi:

1. koja ne posjeduje ispravu iz članka 31. stavka 1. ovog Zakona ili se sumnja u vjerodostojnost te isprave,
2. koja je sumnjiva da je sudjelovala u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, utvrđivanje identiteta se provodi primjenom znanstvenih metoda i sredstava (biometrija i druge metode).

(3) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, u cilju utvrđivanja identiteta osobe policija je ovlaštena objaviti crtež, snimku ili opis osobe.

(4) Kad okolnosti nalažu, policija je ovlaštena objaviti fotografiju nestale osobe, te osobe koja o sebi ne može ili ne želi dati istinite podatke i fotografiju mrtvog tijela nepoznate osobe.

Članak 34.

(1) Policijski službenik može uskratiti obavijest o stvarnom razlogu provjere identiteta i o svom svojstvu, kad prikuplja obavijesti o kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti, ako bi to moglo ugroziti postizanje cilja provjere.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, policijski službenik može to svojstvo prikrivati uporabom za tu svrhu pripremljenih isprava o svom identitetu i vlasništvu nad stvarima.

Članak 42.

(1) Policijski službenik je ovlašten osobu pozvati usmeno ili odgovarajućim telekomunikacijskim sredstvom, pri čemu joj je dužan priopćiti razlog pozivanja. Uz suglasnost osobe može ju i prevesti do službenih prostorija.

(2) Osoba se iznimno smije pozivati i putem sredstava javnog priopćavanja kad je to prijeko potrebno zbog opasnosti od odgode, sigurnosti postupanja ili kada se poziv upućuje većem broju osoba.

(3) Pozivanje maloljetne osobe obavlja se putem roditelja, skrbnika, udomitelja ili osobe kojoj je dijete povjereno na čuvanje i odgoj, a ako to nalažu posebne okolnosti slučaja, putem centra za socijalnu skrb.

(4) Na zahtjev pozvane osobe koja je pristupila na temelju poziva izdat će se potvrda o pristupanju.

Članak 45.

Policijski službenik bez pisane zapovijedi ili naloga privodi:

1. uhićenika,
2. osobu za koju treba utvrditi identitet,
3. osobu za kojom je raspisana potraga,
4. osobu iz članka 40. stavka 3. ovog Zakona,
5. u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Članak 47.

(1) Policijski službenik je dužan osobu koju dovodi ili privodi, prije dovodenja i privodenja upoznati s razlozima poduzimanja te radnje i o pravu na obavještanje člana obitelji ili druge osobe koju ta osoba odredi te o pravu na branitelja kada je to propisano zakonom.

(2) O dovodenju ili privodenju djeteta ili maloljetne osobe policijski službenik će odmah obavijestiti osobu iz članka 38. stavka 1. ovog Zakona.

Članak 52.

(1) Ako postoji opasnosti za život ljudi ili imovinu, policijski službenik može privremeno ograničiti pristup, kretanje ili zadržavanje u prostoru ili objektu. Ako drukčije nije propisano zakonom, ograničenje pristupa, kretanja i zadržavanja smije trajati najdulje dvanaest sati.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, policijski službenik će udaljiti osobe i prema okolnostima naložiti uklanjanje stvari iz prostora ili objekta.

(3) Kad to dopuste okolnosti, policijski službenik će priopćiti razloge provođenja radnji iz stavka 1. i 2. ovog članka.

9. Uporaba tuđeg prijevoznog sredstva i telekomunikacijskog uređaja

Članak 56.

(1) Policijski službenik može i bez pristanka osobe, uporabiti prijevozno sredstvo kojim se osoba služi, radi:

1. prijevoza osobe kojoj je ugrožen život,
2. sprječavanja počinjenja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili progona počinitelja takvog kaznenog djela, kada drukčije ne može provesti tu radnju.

(2) O razlozima uporabe tuđeg prijevoznog sredstva odmah se obavještava nadređeni policijski službenik, a čim je to moguće osobi se izdaje odgovarajuća potvrda s navođenjem razloga uporabe.

(3) Troškovi uporabe i šteta nastala uporabom tuđeg prijevoznog sredstva naknađuju se iz državnog proračuna.

Članak 57.

(1) Policijski službenik može i bez pristanka osobe, uporabiti telekomunikacijski uređaj kojim se osoba služi, radi:

1. obavještavanja o opasnosti za život i imovinu,
2. tijekom progona počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti,
3. obavještavanja o vjerojatnosti počinjenja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) O uporabi tuđeg telekomunikacijskog uređaja odmah se obavještava nadređeni policijski službenik, a čim je to moguće osobi se izdaje odgovarajuća potvrda.

(3) Troškovi uporabe i šteta nastala uporabom tuđeg telekomunikacijskog uređaja naknađuju se iz državnog proračuna.

10. Privremeno oduzimanje, čuvanje i prodaja predmeta

Članak 58.

(1) Policijski službenik privremeno oduzima i čuva predmete pod uvjetima i na način propisan ovim i drugim zakonom.

(2) Policijski službenik izdaje potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta.

Članak 62.

(1) Policijski službenik je dužan zaprimiti prijavu o kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti. Ako je prijava priopćena telefonom ili drugim telekomunikacijskim uređajem, osigurava se, kad je to moguće, njezin elektronički zapis i o tome sastavlja službena zabilješka.

(2) Ako se prijava podnosi usmeno prijavitelj će se upozoriti na posljedice lažnog prijavljivanja i po potrebi će se zatražiti pojašnjenja i dostavljanje dokumentacije i drugih podataka na koje se podnositelj poziva kako bi se mogla ocijeniti opravdanost prijave. O usmenoj prijavi sastavlja se zapisnik u koji će se unijeti dana upozorenja.

(3) Ako policijski službenik unatoč danim pojašnjenjima ocijeni da nije počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, upozorit će podnositelja kako podnošenje prijave nije opravdano. Na izričit zahtjev podnositelja, policijski službenik će uzeti prijavu na zapisnik.

(4) Policijski službenik u prijavi navodi:

- 1) osobne podatke podnositelja prijave,
- 2) upozorenja i pouke koje su dane,
- 3) opis djela koje je predmet prijave,
- 4) podatke o počinitelju ako su poznati,
- 5) podatke o žrtvi, te posebno je li podnesen imovinskopravni zahtjev,

- 6) podatke o svjedocima,
- 7) skice, slike, spise o poduzetim mjerama i radnjama, službene zabilješke, izjave i
- 8) drugi materijal koji može biti koristan za uspješno vođenje postupka.

(5) Ako drukčije nije propisano zakonom, policija prijavu o kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti odmah dostavlja nadležnom državnom odvjetniku.

12. Osiguranje mjesta događaja

Članak 66.

(1) Kad policijski službenik sazna za počinjenje kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti, prekršaja ili drugog događaja povodom kojega je potrebno pregledati mjesto događaja ili obaviti očevid, osigurat će mjesto događaja.

(2) Policijski službenik koji je prvi došao na mjesto događaja će:

1. prema okolnostima označiti prostor mjesta događaja,
2. zabraniti pristup i snimanje mjesta događaja,
3. pribaviti podatke o osobama koje imaju saznanja o događaju,
4. poduzeti mjere za sprječavanje nastupa opasnosti i štete za osobe i imovinu,
5. poduzeti mjere zaštite žrtve,
6. poduzeti druge mjere osiguranja mjesta događaja.

(3) Ako sam ne obavlja pregled ili očevid, o poduzetim mjerama te o drugim okolnostima, policijski službenik iz stavka 2. ovog članka će izvijestiti osobu ili tijelo koja obavlja pregled ili očevid prije početka pregleda ili očevida.

13. Provjera uspostavljanja telekomunikacijskog kontakta

Članak 68.

(1) Radi sprječavanja opasnosti, nasilja, sprječavanja i otkrivanja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti, policijski službenik može od davatelja telekomunikacijskih usluga zatražiti provjeru istovjetnosti, trajanja i učestalosti kontakta određenih telekomunikacijskih adresa.

(2) Provjera iz stavka 1. ovog članka može obuhvaćati i utvrđivanje mjesta na kojima se nalaze osobe koje uspostavljaju telekomunikacijski kontakt, te identifikacijske oznake uređaja.

(3) Provjera iz stavka 1. ovog članka provodi se na temelju pisanog odobrenja čelnika kriminalističke policije Ministarstva ili osobe koju on ovlasti.

Članak 80.

(1) Policijski službenik može tijekom kriminalističkog istraživanja uporabiti prikrivene policijske radnje, ako je očigledno da se drugim radnjama neće postići cilj policijskog posla. Prikrivene policijske radnje su:

1. motrenje,

2. pratnja,
3. klopka.

(2) Zapovijed za poduzimanje, sadržaj i trajanje prikrivene policijske radnje, izdaje glavni ravnatelj ili osoba koju on ovlasti.

Članak 82.

(1) Sredstva prisile smiju biti uporabljena u slučajevima propisanim ovim Zakonom radi zaštite života ljudi, svladavanja otpora, sprječavanja bijega, odbijanja napada i otklanjanja opasnosti ako je vjerojatno da se mjerama upozorenja i naredbi neće postići cilj.

(2) Sredstva prisile se s posebnim obzirom primjenjuju prema djetetu, osobi čije je kretanje znatno otežano, trudnici u vidljivom stadiju trudnoće, te osobi koja je očigledno bolesna.

(3) Sredstva prisile se uporabljaju nakon prethodnog upozorenja, osim ako je vjerojatno da bi prethodno upozorenje ugrozilo postizanje cilja.

Članak 83.

(1) Policijski službenik će uvijek uporabiti najblaže sredstvo prisile kojim se postiže cilj.

(2) Policijski službenik prestaje s uporabom sredstva prisile odmah po prestanku razloga zbog kojih je sredstvo prisile bilo uporabljeno.

m) Zaštita policijskog službenika nakon uporabe sredstava prisile

Članak 98.

(1) Osobni podaci policijskog službenika koji je uporabio vatreno oružje su tajna.

(2) Kad se protiv policijskog službenika vodi kazneni postupak ili postupak za naknadu štete zbog uporabe sredstava prisile ili drugih radnji u obavljanju policijskog posla, Ministarstvo će mu osigurati pravnu pomoć na teret Ministarstva u tom postupku i nakon što mu je prestao radni odnos u Ministarstvu.

(3) Ministarstvo će osigurati pravnu pomoć na teret Ministarstva i građaninu koji je pružio pomoć policijskom službeniku, ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak zbog radnje počinjene u vezi s pružanjem pomoći.

(4) Policijskom službeniku koji uporabi vatreno oružje Ministarstvo će osigurati nužnu medicinsku i psihosocijalnu pomoć.

(5) Kada su sredstva prisile uporabljena na način propisan zakonom, isključena je odgovornost policijskog službenika koji ih je uporabio.

SAVJETOVANJE SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Ministarstvo unutarnjih poslova objavljuje objedinjene primjedbe zaprimljene od strane predstavnika zainteresirane javnosti koji su dostavili primjedbe na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima putem održanog internetskog javnog savjetovanja provedenog u razdoblju od 12. studenog do 12. prosinca 2013. godine, te očitovanja o prihvaćanja/neprihvaćanju istih.

Red. broj	Naziv dionika (pojedinac, organizacija, institucija)	Članak na koji se odnosi primjedba/ prijedlog	Tekst primjedbe/prijedloga	Razlog prihvaćanja/neprihvaćanja primjedbe ili prijedloga
1.	Stjepan Šalomon PU krapinsko - zagorska	Članak 4.	U članku 7. stavku 2. Zakona na kraju rečenice, iza riječi „članka“ staviti zarez i dodati riječi „osim u žurnim situacijama“ Obrazloženje: uglavnom ovlaštene podnosiocima zahtjeva poštuju rok za podnošenje zahtjeva i policijska uprava u roku donosi odluku kojom se pružanje pomoći odobrava ili ne. U praksi imamo slučajeve da se zahtjev podnosi u roku manjem od 8 dana (pa čak i dan ranije) te bi bilo dobro ostaviti takvu mogućnost ako policija prosudi može zahtjev razmotriti i odluku o pružanju pomoći donijeti u kraćem roku da se takva mogućnost zakonski propiše.	Primjedba nije prihvaćena. Člankom 7. stavkom 4. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima propisano je da načelnik policijske uprave MOŽE odbiti pružanje pomoći ako zahtjev nije pravodobno podnesen. S obzirom na navedeno, svaki zahtjev za pružanje pomoći bit će razmotren te će biti uzete u obzir sve okolnosti navedene u zahtjevu kako bi se donijela odgovarajuća odluka o pružanju pomoći To se prvenstveno odnosi na nepredvidive okolnosti za koje je razumljivo da će policija pružiti pomoć neovisno o roku u kojem je zahtjev podnesen.

		<p>Članak 6. U članku 11.b Zakona brisati riječi „u trajanju od najmanje 3 godine“ Obrazloženje: prema predloženim izmjenama policijski istražitelj može biti osoba koja je završila preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij u trajanju od najmanje 3 godine. Postavlja se pitanje što je s onim policijskim službenicima koji su prema ranijem sustavu obrazovanja završili tzv. Višu školu (VI stupanj) u trajanju od 2 godine? Policijski sustav već sada ima probleme s imenovanjem policijskih istražitelja zbog</p> <p>Članak 85. S naslovom „Uporaba sredstava za vezivanje“ trebalo bi brisati ili dopuniti sa st. 2. koji bi glasio „Uporaba sredstava za vezivanje, kao sredstvo prisile, ne podliježe podnošenju posebnog izvješća i donošenju ocjene opravdanosti ukoliko su uporabljena iz razloga navedenih u stavku 1. ovog članka“.</p> <p>Obrazloženje:Ovlaštene službene osobe ministarstva pravosuđa (pravosudni policajci) i pritvorski nadzornici u policijskim upravama osobe prema kojim poduzimaju ovlasti obavezno vežu sredstvima za vezivanje, a vezanje se ne smatra uporabom sredstava prisile i ne podnosi se nikakvo izvješće o korištenju istih. Postavlja se pitanje koja je razlika u vezanju osobe sredstvima za vezivanje od strane pritvorskog nadzornika i policijskog službenika koji je osobu prije toga doveo do pritvorskog nadzornika? Sredstva za vezivanje trebala bi se tretirati kao sredstvo s kojim se onemogućava bijeg osobe koja je prethodno bila uhićena iz bilo kojih razloga, kao sredstvo s kojim se osobu</p>	<p>Odredba članka 11.b stavka 1. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima je u odnosu na tekst priređen za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću izmijenjena te sada glasi: „(1) Istražitelj može biti policijski službenik koji ima najmanje 5 godina radnog iskustva na poslovima suzbijanja kriminaliteta.“.</p> <p>Primjedba nije prihvaćena. Naime, članci važećeg Zakona o policijskim poslovima i ovlastima o uporabi sredstava prisile, na koje u svojoj primjedbi ukazuje dionik nisu bili predmetom izmjena i dopuna o kojima se provodilo savjetovanje sa zainteresiranom javnošću.</p>
--	--	--	--

		<p>onemogućava u pružanju otpora ili u napadu na policijskog službenika ili radi sprečavanja samoozljeđivanja ili ozljeđivanja druge osobe. Na taj način policijski službenici bili bi slobodniji u donošenju odluke o vezivanju osobe (radi navedenih razloga) i ne bi bili opterećeni podnošenjem izvješća o uporabi sredstava prisile i ocjenom opravdanosti.</p> <p>Članak 98. Čl. 98. Zakona s naslovom, m) Zaštita policijskog službenika nakon uporabe sredstava prisile (čl. 28. Zakona o izmjenama i dopunama) s obzirom da se radi o jednom vrlo važnoj zakonskoj odredbi trebalo bi urediti na potpuno drugačiji način i to: <u>naslov bi trebao glasiti</u> - Zaštita policijskog službenika nakon primjene policijskih ovlasti</p> <p>tekst sadržaja čl. 98. trebao bi glasiti -</p> <p>(1) Ministarstvo će osigurati besplatnu pravnu pomoć policijskom službeniku protiv kojeg se vodi postupak koji prethodi kaznenom postupku, kazneni postupak ili postupak naknade štete u vezi s obavljanjem policijskih poslova i ovlasti koje je primijenio u skladu sa zakonom i u interesu službe.</p> <p>(2) Postupak ocjene interesa službe iz stavka 1. ovoga članka donosi povjerenstvo koje imenuje glavni ravnatelj za Ravnateljstvo policije i načelnik policijske uprave za policijsku upravu.</p> <p>(3) Ministarstvo će osigurati besplatnu pravnu pomoć i građaninu koji je pružio pomoć policijskom službeniku, protiv kojeg se vodi postupak iz stavka 1. ovoga članka, zbog radnje</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena.</p> <p>Osnovna Intencija izmjena u važećem članku 98. bila je onemogućiti sadašnju situaciju prema kojoj je Ministarstvo unutarnjih poslova u obvezi osigurati besplatnu pravnu pomoć policijskim službenicima bez obzira na to jesu li postupali odnosno primijenili policijske ovlasti na zakonit način ili ne, a što je dovodilo do slučajeva da se pravna pomoć na teret poreznih obveznika plaćala i osobama prijavljenim zbog sumnje na počinjenje kaznenog djela. Stoga stavak 2. važećeg članka 98. je izmijenjen, a ostali stavci nisu dirani. Dodan je samo novi stavak 7. o pružanju psihosocijalne zaštite policijskom službeniku koji je uporabio vatreno oružje.</p>
--	--	--	--

		<p>počinjene u vezi s pružanjem pomoći.</p> <p>(4) Pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka osigurat će se policijskom službeniku i nakon što mu je prestao radni odnos u Ministarstvu.</p> <p>(5) Kada su policijske ovlasti primijenjene na način propisan zakonom, isključena je odgovornost policijskog službenika koji ih je uporabio.</p> <p>Predloženi st. 1. s tekstem "Osobni podaci policijskog službenika koji je uporabio vatreno oružje su tajni" i st.7. s tekstem "Policijskom službeniku, koji u obavljanju policijskog posla uporabi vatreno oružje, Ministarstvo će osigurati nužnu medicinsku i psihosocijalnu pomoć" trebalo bi staviti u članak. 93. Zakona kao nove stavke 4. i 5. jer čl. 93. konkretno govori o uporabi vatreneog oružja.</p> <p>Obrazloženje: predlagatelj izmjene i dopuna Zakona o policijskim poslovima i ovlastima u svojem obrazloženju naveo je kako se iz dosadašnje prakse pravna pomoć pružala i onima koji su činili ratni zločin ili druga kaznena djela kao policijski službenici, te da bi se s predloženim izmjenama takva mogućnost otklonila. Postavlja se pitanje što je s pravnom zaštitom policijskog službenika koji je u dobroj vjeri, s časnom namjerom da na najbolji mogući način, u interesu službe, izvrši službenu zadaću i pri tome prekorači bilo koju policijsku ovlast, a ne samo sredstvo prisile? Da li ćemo takvom policijskom službeniku omogućiti besplatnu pravnu pomoć ili ćemo ga pustiti da se sam snalazi zbog toga što je u interesu službe</p>	
--	--	--	--

		<p>prekoračio policijske ovlasti? Prema predloženom od strane predlagatelja ocjenu dali je policajac postupao u skladu sa zakonom donosi tkzv. "povjerenstvo policije" i što će se dogoditi ako će povjerenstvo donijeti ocjenu da policajac zadaću nije obavljao u skladu sa zakonom? Da bi se zaštitili oni policijski službenici koji s najboljom namjerom možda prekorače bilo koju policijsku ovlast zbog čega mogu biti izloženi kaznenom progonu ili progonu za nadoknadu štete zakon treba prilagoditi njima, a umjesto ocjene dali je policijski službenik zadaće obavljao u skladu sa zakonom povjerenstvo bi trebalo utvrditi dali je policajac obavljao zadaće u interesu službe i u skladu sa zakonskim odredbama, a moguća prekoračenja neka utvrđuje tijelo koje vodi postupak u kojem će policijski službenik imati pravo na besplatnu pravnu pomoć (jer je radio u interesu službe).</p> <p>Prema predloženom prijedlogu kada bi povjerenstvo utvrdilo da policajac nije postupao u skladu sa zakonom (pa i u situacijama prekoračenja ovlasti) policajac bi izgubio pravo na besplatnu pravnu pomoć iako je radio u interesu službe.</p> <p>Naslov čl. 98. treba promijeniti iz razloga što policijski službenici osim kod uporabe sredstava prisile mogu počinuti kazneno djelo ili nanijetu štetu i kod primjene drugih policijskih ovlasti, zbog toga se predlaže da se predloženi st 1. i 7. stave u čl. 93. Zakona koji pobliže pojašnjava način uporabe vatrenog oružja, čl. 98. Zakona da propisuje postupak zaštite policijskog službenika nakon primjene bilo koje ovlasti i</p>	
--	--	---	--

			<p>obavljanja svih policijskih poslova, a ne samo kod primjene sredstava prisile.</p> <p>SMATRAM DA JE ČL. 98. IZRAZITO VAŽAN jer daje pravnu sigurnost policijskim službenicima na koji će se način sustav prema njima odnositi ako u interesu službe iznimno i pogriješe, a pogreške su u hrpi zakonskih propisa po kojima se postupuje više nego moguće.</p> <p>U konačnici prijedlog ovog članka Zakona ne mora biti formuliran na način kako sam predložio ali niti ne bi smio biti na način kako ga je predložio predlagatelj jer "ocjena da je netko postupao u skladu sa zakonom" može nekome (policijskom službeniku) zagorčati život.</p> <p>Na predložen način izmjenu Zakona ni na koji način ne smatram da bi bahatost i protuzakonito postupanje policijskih službenika trebali ići na teret državnog proračuna ali policijskim službenike treba štiti.</p>	
2.	Robert Šurina, policijski službenik Policijske akademije, Policijske škole	Članak 4. stavak 3.	<p>Propisuje odbijanje izvršenja zapovijedi ako se time čini kazneno djelo. Držim da nije jasno što sa zapovjedi čijim se izvršenjem čini prekršaj? U praksi se radi o izuzetno rijetkim situacijama, ali bi na primjer bila moguća situacija gdje se zapovijed odnosi na vršenje prekršaja iz oblasti Zakona o sigurnosti prometa na cestama odnosno sugeriranju da se povređuju odredbe navedenoga Zakona.</p> <p>Predlažem da se u tekst odredbe naznači „Izvršenjem čiji kazneno djelo – i prekršaj“.</p> <p>Također, istim člankom i stavkom je određeno da će policijski službenik odbiti izvršenje naloga i zapovijedi... Naime, u praksi je moguć samo iznimno slučaj da se radi o pisanoj zapovijedi ili nalogu čijim</p>	Primjedba nije prihvaćena. Naime, članak 4. stavak 3. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima na koji u svojoj primjedbi ukazuje dionik nije bio predmetom izmjena i dopuna o kojima se provodilo savjetovanje sa zainteresiranom javnošću.

		<p>bi se izvršenjem izvršilo kazneno djelo, već se u pravilu radi o usmenoj zapovijedi ili nalogu. S obzirom da je zakonodavac ipak predvidio mogućnost nezakonite pisane zapovijedi ili naloga nije jasno što ako je riječ o zahtjevu (koji je u članku 2. stavak 1. točka 20. definiran kao pisano traženje koje policiji upućuje nadležni organ) čijim bi se izvršenjem činilo kazneno djelo?</p> <p>Mišljenja sam da bi trebalo razmotriti mogućnost da se u tekst članka 4. stavka 3. iza riječi nalog ili zapovijed doda i riječ zahtjev.</p>	
3.	Tomislav Krtinić dipl. krim	<p>U okviru poglavlja koje se odnosi na uporabu sredstava prisile izostale su odredbe (novi članci ZID ZOPO) koji bi glasili:</p> <p style="text-align: center;">Članak</p> <p>U članku 81. točka 4. briše se</p> <p style="text-align: center;">Članak</p> <p>Naslov iznad članka 85. i članak 85. brišu se.</p> <p style="text-align: center;">Članak</p> <p>U članku 97. stavku 1. točki 1. riječi: " članka 90. ovog Zakona" mijenjaju se riječima: „članka 91. ovog Zakona“</p> <p>Obrazloženje: Prva dva predložena nova članka ZID ZOPO odnose se na izbacivanje sredstava za vezivanje iz Zakona kao sredstva prisile. Naime, sredstva za vezivanje nisu sredstva prisile nego tehnička sredstva za sputavanje udova, odnosno tijela osobe. Njima se ne primjenjuje sila nego se njima osigurava nepokretljivost, odnosno smanjena</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Naime, članci Zakona o policijskim poslovima i ovlastima kojima je regulirana uporaba sredstava prisile na koje u svojoj primjedbi ukazuje dionik nisu bili predmetom izmjena i dopuna o kojima se provodilo savjetovanje sa zainteresiranom javnošću. Također, u članku 97. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima se ne radi o omašci.</p>

			<p>pokretljivost osobe kojoj je oduzeta sloboda.</p> <p>Treći predloženi novi članak ZID ZOPO rješava omašku koja se pojavila u ZOPO budući da se uporaba posebnih oružja neminovno mora vezati uz uporabu vatrenog oružja, s obzirom da su posebna oružja u pravilu teža (po život opasnija) sredstva od običnog vatrenog oružja.</p>	
4.	Nikola Novosel, PU varaždinsk a, PP Varaždin	Članak 11.e	<p>U predloženom članku 11.e stavku 1. nije uvedeno bez odgodno izvješćivanje glavnog ravnatelja počinio policijski službenik ili drugi zaposlenik ustrojstvene jedinice Ministarstva.</p> <p>Člankom 11.e propisano je da kad postoji sumnja da je kazneno djelo počinio policijski službenik ili drugi zaposlenik određene ustrojstvene jedinice Ministarstva, izvide kaznenog djela ne može provoditi ta ustrojstvena jedinica, osim kada je policijski službenik zatečen u počinjenju kaznenog djela ili kada je potrebno provesti hitne dokazne radnje ili druge radnje koje ne trpe odgodu.</p> <p>Mišljenja sam da postoji opasnost da ovako definiranim člankom ustrojstvene jedinice Ministarstva, po prikupljenim saznanjima da postoji sumnja da je kazneno djelo počinio policijski službenik ili drugi zaposlenik i dalje bi vršile izvide koji ne spadaju u hitne dokazne radnje ili druge radnje koje ne trpe odgodu budući nije definirano bez odgodno izvješćivanje glavnog ravnatelja te bi po završenim izvidima izvijestili glavnog ravnatelja.</p> <p>Prijedlog članka 11.e</p> <p>(1) Kad postoji sumnja da je kazneno djelo počinio policijski službenik ili drugi zaposlenik određene ustrojstvene jedinice Ministarstva, izvide kaznenog djela ne može provoditi ta ustrojstvena</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena.</p> <p>Naime, odredbom članka 11.e stavka 1. nedvojbeno je propisano da izvide kaznenog djela ne može provoditi ustrojstvena jedinica kada postoji sumnja da je policijski službenik ili drugi zaposlenik te ustrojstvene jedinice počinio kazneno djelo. Također, izrijeком je propisano da ta ustrojstvena jedinica u opisanom slučaju može postupati samo ako je policijski službenik ili drugi zaposlenik zatečen u počinjenju kaznenog djela ili ako je potrebno provesti hitne dokazne radnje ili druge radnje koje ne trpe odgodu.</p>

			jedinica, o čemu se bez odgode izvješćuje glavnog ravnatelja, osim kada je policijski službenik zatečen u počinjenju kaznenog djela ili kada je potrebno provesti hitne dokazne radnje ili druge radnje koje ne trpe odgodu.	
5.	Tomislav Milković, instruktor za policijsku taktiku u Specijalnoj jedinici policije Rijeka		<p>18. Pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava</p> <p>Uglaviti u čl.75.st.1.t.2., sljedeće: ili prekršaja</p> <p>Članak 75.</p> <p>(1) Policijski službenik može obaviti pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava kad:</p> <p>1. treba spriječiti bijeg počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti,</p> <p>2. je potrebno otkriti tragove kaznenog djela ili prekršaja ili druge dokaze,</p> <p>Obrazloženje: neki se policajci bune jer krivo tumače ovaj članak i smatraju da ne smiju obaviti pregled osobe ili vozila samo zbog prekršaja jer im to ne piše u tom članku ZPPO-a</p> <p>a) Uporaba tjelesne snage, raspršivača s nadražujućom tvari i palice</p> <p>Članak 84.</p> <p>čl.84.st.1.novu točku 5: nad kojom je potrebno obaviti pregled osobe iz sigurnosnih razloga, a ista se odbije podvrgnuti (postojanje sumnje u nošenje ili skrivanje oruđa ili oružja za napad ili bijeg, liči na osobu za kojom se traga ili svojim držanjem ukazuje da je sumnjiva, ili posjedovanje</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena.</p> <p>Člankom 158. stavkom 3. Prekršajnog zakona („Narodne novine“ broj: 107/2007, 39/2013 i 157/2013) izrijeком je propisano da policija radi otkrivanja i osiguranja tragova prekršaja i predmeta koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica, može obaviti potreban pregled prijevoznih sredstava, osoba i prtljage.</p> <p>Primjedbe na članke 84. i 97. važećeg Zakona o policijskim poslovima i ovlastima nisu prihvaćene, s obzirom da navedeni članci nisu bili predmetom izmjena i dopuna o kojima se provodilo savjetovanje sa zainteresiranom javnošću.</p>

		<p>predmeta ili KD ili prekršaja)</p> <p>Obrazloženje: prilikom ovlasti provjere identiteta sumnjive osobe koja nije zatečena u počinjenju prekršaja(<u>svakodnevna uobičajena situacija</u>) ako ista da na uvid osobnu iskaznicu ili dr., važeći dokument, a odbije se podvrgnuti pregledu (dodirom ili uvidom u sadržaj), smatraju da nemaju pravo izdati naredbu za to, te ako odbije postupiti po naredbi nemaju osnov za uporabu Tjelesne snage!</p> <p>S druge strane, ravnateljstvo policije je 2011.g, donijelo SOP-ove dakle sigurnosno operativne postupke , među kojima je opisan i SOP Provjere identiteta osoba, a koji kaže da smo prilikom ovlasti provjere identiteta dužni procijeniti svaku situaciju kao: Normalnu sumnjivu ili opasnu, a već kod sumnjive situacije piše da smo dužni uvijek pregledati osobu!</p> <p>A kao što sam u uvodnom djelu spomenuo A što ako odbije pregled!!</p> <p>Zato da stvari budu jasnije treba dodati ili izmijeniti jednu od točki koja će naglasiti supsidijarno potrebu za uporabom tjelesne snage radi provođenja istog!</p> <p>Kao i u čl.75., kod pregleda osoba premeta i prometnih sredstava staviti riječ: Prekršaj</p> <p>l) Uporaba posebnih vrsta oružja i eksplozivnih sredstava</p> <p style="text-align: center;">Članak 97.</p> <p>Molim vas riješite konačno više uporabu</p>	
--	--	---	--

			<p>Snajpera, da li samo po unaprijed odobrenju Glavnog ravnatelja ili postoje situacije kao npr, Krajnja nužda ili nužna obrana gdje se odbija napad od drugoga gdje bi mogao snajperist po vlastitoj prosudbi djelovati u takvim situacijama radi neposredne zaštite života ljudi!</p> <p>Kao i da se razluči da postoji smrtonosni hitac, te da postoji i onesposobljavajući hitac!</p> <p>Molim da razmotrite moje prijedloge, HVALA UNAPRIJED!</p>	
6.	Ivica Stupičić	Članak 1.	<p>Čl.2.st.1.t.7. definiranje kriminalističkog istraživanja i čl. 11.</p> <p>U obrazloženju se navodi: <i>„Na ovaj način otklonile bi se i dosadašnje dvojbe u pogledu ukupnosti i širine primjene policijskih ovlasti koje su međusobno ovisne i neizostavne za cjelovito sagledavanje kriminalističkog istraživanja, bez obzira na to iz kojeg se zakonskog propisa te ovlasti crpe. Naime, izvidi kaznenih djela mogu se smatrati sastavnicom kriminalističkog istraživanja što se prijedlogom novog rješenja jasnije definira te se otklanjaju dvojbe koje se s time u vezi pojavljuju u praksi.“</i></p> <p>Stoga, nije jasno zašto se ta definicija ne pojednostavi unošenjem samo da su to i: „izvidi kako ih propisuje posebni propisi“ (ZKP i PZ) umjesto ponavljanja definicije izvida iz drugih zakona (kad postoji sumnja (osnove) da je počinjeno kazneno djelo ili prekršaj). Tako da bi definicija bila jednostavnija i osim izvida (već</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena.</p> <p>Važeća definicija je ovim izmjenama i dopunama Zakona odgovarajuće dorađena upravo kao bi se pojam <i>kriminalističko istraživanje</i> proširio i prilagodio stvarnim potrebama policijskog postupanja.</p>

		<p>počinjeno KD ili prekršaj) i dalje bi obuhvaćala širi pojam uključujući i njihovu pripremu, ali i sve „pojave koje ugrožavaju ili bi mogle ugroziti...“ .</p> <p>Ovo posebno u kontekstu predloženog čl. 11 prema kojem zapravo kriminalističko istraživanje započinje upravo kad bi trebali započeti izvidi (postoji sumnja da je (već) počinjeno KD). Dakle, time mu sužava definiciju i dodatno stvara nepotrebne nejasnoće, a zasigurno je namjera da krim. istraživanje zapravo može započeti prije: još u vrijeme pripreme KD (pa i prekršaja), a posebno i kad nema sumnje na KD ili prekršaj, ali se sumnja da kakva „pojava“ (koja ne mora biti ni KD ni prekršaj) ugrožava ili bi mogla ugroziti sigurnost...</p> <p>Međutim, bitna izmjena bi trebala uslijediti da kriminalističko istraživanje, osim za kaznena djela koje se progone po službenoj dužnosti, obuhvati i istraživanje kaznena djela koja se progone po privatnoj tužbi jer je čl. 63 ovog Zakona, od samog njegovog donošenja, propisana obveza policijskih službenika da na zahtjev osobe ovlaštene na podnošenje privatne tužbe, poduzimaju radnje za utvrđivanje vjerojatnog počinitelja koje ta osoba ne može sama poduzeti. Čime, odnosno na temelju koje ovlasti policijski službenik može poduzimati te radnje? Pa upravo kriminalističkim istraživanje. Ukoliko tomu nije tako, onda bi jednostavno trebalo ukinuti obvezu iz čl. 63.</p>	
--	--	--	--

		<p>Članak 4. Čl. 7 Pružanje pomoći (tzv. asistencija)</p> <p>Osnovni nedostatak je da ovakvo nabranje javnopravnih tijela dovodi do opasnosti da policija neće pružiti pomoć nekim drugim, ovdje navedenim javnopravnim tijelima kao primjerice tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iako je zbog kompliciranog sustava javne uprave (u koje ne ulaze sudovi i državno odvjetništvo kao pravosudna tijela), doista teško nabrojiti sva javnopravna tijela, najbolje bi bilo koristiti upravo izraz javnopravno tijelo po uzoru na pred nekoliko godina donesen novi Zakon o općem upravnom postupku koji u čl. 1 koristi ovu definiciju: „Ovim se Zakonom uređuju pravila na temelju kojih tijela državne uprave i druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje imaju javne ovlasti (u daljnjem tekstu: javnopravna tijela), u okviru djelokruga utvrđenog na temelju zakona, postupaju i rješavaju u upravnim stvarima.“</p> <p>Dakako da su sudovi i državno odvjetništvo „državna tijela“, ali u izraz državna tijela ne spadaju i lokalne samouprave. Može se koristiti i izraz „tijela javne vlasti“.</p> <p>Međutim, nije jasno čemu ovoliko kompliciranje koje neizostavno proizvodi nepotrebno birokratiziranje i gubljenje ljudskih potencijala i drugih troškova, kad se i u samom obrazloženju navodi:</p> <p>„To, naravno, ne znači da policija neće uvijek pružiti pomoć, s obzirom da je na pružanje pomoći (intervenciju) obvezana odredbom članka 6. važećeg Zakona“.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena.</p> <p>Stručni nositelj izrade prijedloga ovih izmjena i dopuna smatra da je predloženom normom dostatno određen krug ovlaštenika na traženje pomoći od policije, radi provedbe njihovih izvršnih akata.</p>
--	--	--	--

		<p>Uostalom i po niz drugih propisa: Zakonu o sustavu državne uprave, Zakona o općem upravnom postupku, ZKP, Zakonu o državnom odvjetništvu...</p> <p>Posebno je nejasno zašto o pružanju pomoći ne odlučuje već načelnik policijske postaje, koji uvijek može zatražiti pomoć od načelnika policijske uprave. Određivanje da o tome odlučuje samo načelnik policijske uprave samo dodatno usložnjava i potpuno nepotrebno birokratizira sustav. Uostalom, zar u hitnim stvarima ne „pomažu“ (interveniraju) već i sami policijski službenici koji su u policijskoj hijerarhiji na najnižoj razini.</p> <p>Čl. 11.b Policijski istražitelj</p> <p>Članak 6. Uvjeti za policijske istražitelje su toliko strogo i pretjerano podignuti - najmanje trogodišnji studij, dok su za razliku od toga već davno uvjeti za imenovanja, raspored, premještanje... na radna mjesta u policijskim postajama toliko pretjerano spuštene, da ih ni najviši rukovoditelji policijskih postaja - načelnici, ne ispunjavaju jer je za imenovanje načelnika postaje moguće imenovati službenike s višom stručnom spremom (dvogodišnji studij), a i s tom spremom mogu steći potrebno policijsko zvanje za to- u postajama najviše rangirano radno mjesto. Dakle, događat će se da u postajama neće biti ni jednog policijskog službenika koji ispunjava uvjete za istražitelja, a posebno da će ih biti nedovoljno. Očito je riječ o međusobno neodrživim uvjetima.</p>	<p>Odredba članka 11.b stavka 1. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima je u odnosu na tekst priređen za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću izmijenjena te sada glasi:</p> <p>„(1) Istražitelj može biti policijski službenik koji ima najmanje 5 godina radnog iskustva na poslovima suzbijanja kriminaliteta.“.</p>
--	--	--	---

		<p>Čl. 11.f Jamstva pozvanom osumnjičeniku Nije jasno zbog čega tolika jamstva, odnosno pouka za primjenu zasigurno najblaže ovlasti - pozivanja, dok su takva jamstva i obveza pouke do sada propisane samo za uhićenje, međutim nije jasno zašto su kod drugih ovlasti s kojima se daleko više zadire u osobne slobode od pozivanja, kao što su: privođenja, dovođenja, zadržavanje, smještanje u posebnu prostoriju, ako i djelomično propisana, onda za tu osobu daleko manja.</p> <p>Zbog ovakve brojnosti niza ovlasti koje su u svojoj suštini ograničavanje (lišavanje) slobode kretanja kao i uhićenje, policijski službenici, zbog prenormiranosti i kompliciranosti svih tih instituta, zasigurno ne mogu biti nikada sigurni da li su na konkretni slučaj primijenili pravu ovlast i poduzeli sve što im je obveza (u suštini su sve usmjerene na ograničenja slobode kretanja i onome komu ograničavaju slobodu kretanja je sasvim svejedno da li mu je sloboda ograničena zbog uhićenja, privođenja, dovođenja, zadržavanja, smještanja u posebnu prostoriju...). Ta prava trebala bi biti konzistentna, a ne kako su sada: „razbacana“ u mnoštvu propisa i u svim njihovim dijelovima, sa šumom izmjena i dopuna, da ih ne mogu protumačiti ni pravni eksperti pomnim i dugim proučavanjem, a policijski službenici sa srednjom stručnom spremom bi ih trebali ne samo protumačiti, već i primjeniti u trenu. Pa upravo su prečeste izmjene te „šume“ ovlasti i obveza pol. službenika uzrok onog što je prikazano u filmiću „Bliski susret sa policijom - obrana svojih prava“, koji je u samo nekoliko</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Članak 11. f uvršten je U Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima radi usklađivanja toga Zakona sa Zakonom o kaznenom postupku. Naime, člankom 96. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 145/2013) kojim se mijenja članak 208. toga Zakona, u stavku 5. propisano je o čemu će se poučiti građanin - osumnjičenik koji je prisilno doveden radi prikupljanja obavijesti. Kako člankom 208. nije propisano da će se iste pouke dati i građaninu – osumnjičeniku koji se dobrovoljno odazvao pozivu policije radi prikupljanja obavijesti, to je učinjeno dodavanjem članka 11.f u Zakon o policijskim poslovima i ovlastima.</p>
--	--	---	--

		<p>dana na You tube pregledan nekoliko stotina tisuća puta, a koji zorno prikazuje zbunjenost i nesigurnost u postupanju policijskih službenika.</p> <p>Zbog same jasnoće propisa eventualna jamstva za pozvane osobe, pa makar one bile i u svojstvu osumnjičenika, trebao bi biti u dijelu zakona koji propisuje tu ovlast (glava III pod 4. Pozivanje čl. 40 i slijedeći). Iako odmah valja naglasiti da je ovakvo propisivanje potpuno upitno. Naime, u gotovo svakom početku kriminalističkog istraživanja krug sumnjivih osoba je iznimno širok, a najčešće je nemoguće da su svi doista i počinitelji ili da barem ima kakvih čvršćih dokaza ili barem indicija pa i u širem smislu. Uostalom „svi sumnjamo“. Nije Decscartes izrekao poznatu izreku „Mislim dakle jesam“, samo zato što „misli“, već upravo zato što „sumnja“ pa je i izrekao: „Sa sumnjom počinje mudrost“. A može li se zamisliti policajca koji ne sumnja – onda taj i nije policajac.</p> <p>No bez obzira na to, nužno je prethodno definirati sam formalni status osumnjičenika. To je vrlo teško pa su i pokušaji u ZKP ostali nedorečeni. Sasvim je druga stvar kod drugih statusa (okrivljenik, osuđenik, kažnjenik) jer kod tih statusa postoji formalni akt s kojim se određuje njihov status. Dosadašnji pokušaji definiranja statusa osumnjičenika su ostali bezuspješni iz jednostavnog razloga što se pretjeranim formaliziranjem (pa i birokratiziranjem) prethodnog postupka, koji uostalom ima i naziv neformalni, uporno pokušava formalizirati. Što je u kontradikciji samo sa sobom.</p> <p>Međutim, kad se sagleda sadržaj predloženih</p>	
--	--	--	--

		<p>jamstava, onda je potpuno nejasno zašto se to odnosi samo na osumnjičenog, a ne i na sve druge pozvane osobe. Zašto bi pozvani osumnjičenik imao veća prava od ostalih pozvanih osoba? Eventualna takva jamstava pa i pravo da budu s njima upoznate, morala bi se davati svima pozvanima, bez obzira u kom svojstvu su pozvani.</p> <p>Čl. 80 Prikrivene policijske radnje</p> <p>Članak 26. Doista je logično da je zasjeda prikrivena radnja. Međutim, čemu posebno zakonsko propisivanje „zasjede“ kao određene ovlasti. Logično je da se ovlast za takve posebne radnje propisuje za one radnje s kojima se građanima može ograničavati kakvo pravo ili slobode. Međutim, što se i kome može ograničavati samim postavljanjem zasjede pa i motrenjem? Tek kad netko „uleti“ u zasjedu, može, ali i ne mora slijedi nekakvo ograničenje (uhićenje i sl., pa makar i sama provjera identiteta), dok sama zasjeda nikome i ništa ne ograničava. Uostalom, ni jednom građaninu nije ničime ograničeno ili uvjetovano da i sam postavlja bilo kakve zasjede.</p> <p>Posebno je to izraženo kod motrenja. Zar policijski službenik ne može motriti (promatrati) svoje područje (uključujući i osobe na tom području) na kojem radi pa mu to netko treba zapovjediti? Ovakvim strogim propisivanjem, policijske službenike se dovodi u poziciju da se vrlo teško mogu obraniti od optužbi da su nešto ili nekoga „promatrali“, a da za to nisu imali ovlast (prethodnu zapovijed) i to ni manje ni više nego od glavnog ravnatelja policije. Zbog čega tolika centralizacija? Ona može biti logična, zapravo</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena.</p> <p>Važeći članak 80. izmijenjen je u cijelosti te je, između ostaloga, među ostale prikrivene policijske radnje uvrštena i zasjeda, s obzirom da se, kako i sam dionik navodi, radi o prikrivenoj policijskoj radnji.</p>
--	--	---	---

		<p>potrebna za tajna praćenja (gdje su nužna značajna sredstva i ljudski potencijal) ukoliko su dosadašnja iskustva pokazala eventualne zlouporabe, ali za obična motrenja (promatranja) takva centralizacija je potpuno suvišna.</p> <p>Za razliku od tih mjera, racijom i blokadom se svakako ograničavaju slobode, a posebno propisana ovlast za raciju i blokadu izostaju? Ukoliko je argument za to činjenica da su racija i blokadu samo neke od tzv. kriminalističko (operativno) taktičkih radnji u sklopu opće ovlasti iz čl. 51 ovog Zakona: „Privremeno ograničenje kretanja“, onda je taj argument još bolji za zasjedu (pa i neke druge radnje).</p> <p>Određivanje da o klopci i zasjedi odlučuje i načelnik policijske postaje pa i osoba koju on ovlasti, je upravo na tragu poželjnog pojednostavljenja dosada potpuno nepotrebno birokratiziranog, ali i iznimno centraliziranog sustava odlučivanja. Uostalom, zar u hitnim stvarima zasjedu ne bi trebali poduzeti i sami policijski službenici koji su u policijskoj hijerarhiji na najnižoj razini ili barem neposredno im nadređen šef smjene. Jednostavno, kao što je to jednom rekao jedan visoki policijski dužnosnik: „Dajte dijete materi“, jer samo uravnotežen opseg ovlasti može proizvesti i pripadajući opseg odgovornosti. Odgovornost i ovlast su međusobno uvjetovani. Njihova uravnoteženost je nužna.</p> <p>Ponavljam, ni jednoj osobi (građaninu i strancu) nije ničime ograničeno ili uvjetovano da i sam postavlja bilo kakve zasjede, jer sama zasjeda nikome i ništa ne ograničava, a posebno da bilo što ili koga motri ili promatra pa nije jasno zašto</p>	
--	--	---	--

			bi to bilo ograničeno i bilo kojem policijskom službeniku. Zar policijski službenici nisu ujedno i građani, zašto bi i u tome imali manja ljudska prava?	
7.	Centar za mirovne studije (CMS) Gordan Bosanac		<p>Pozdravljamo nastojanje MUP-a da unaprijedi Zakon o policijskim poslovima i ovlastima pogotovo u pogledu pojačanje zaštite ljudskih prava prilikom postupanja policije.</p> <p>U tom smislu vidimo kao važan iskorak unaprjeđenje nadzora nad tajnim mjerama prikupljanja podataka (regulirane čl 68. i 80.) kao i uvođenje zahtjeva da se ove mjere provode samo u slučaju da je nemoguće cilj postići drugim, blažim mjerama. Jednako tako pozdravljamo i rješenje da se ograniči broj osoba koje mogu dati zahtjev za provedbu mjera.</p> <p>Ipak, držimo da nema potrebe osnivati novo Vijeće za građanski nadzor već da se ovlasti ovog Vijeća mogu prebaciti na Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija (potrebne su izmjene Zakona o SOA-i), te i dalje držimo da za mjere izlista i lokacije korisnika je potrebno sudsko odobrenje.</p>	<p>Ne može se prihvatiti primjedba da nema potrebe osnivati novo Vijeće za građanski nadzor već da se ovlasti mogu prebaciti na Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija. To vijeće osnovano je na temelju odredbi Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu s ciljem provođenja građanskog nadzora nad radom sigurnosno-obavještajnih agencija, a članovi Vijeća imenovani su od strane Hrvatskog sabora. Spomenuti zakon propisuje sastav vijeća, potrebne stručne uvjete članova Vijeća, nadležnost i vrstu poslova Vijeća, kao i izvješćivanje o utvrđenome. Sve navedeno odnosi se na poslove sigurnosno-obavještajnih agencija.</p> <p>Predloženim izmjenama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima ne može se proširiti nadležnost Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija obavljanjem nadzora nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti. Zbog navedenog, a s ciljem omogućavanja provođenja građanskog nadzora nad ovlastima policije iz članka 68. i 80. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima predlaže se osnivanje zasebnog Vijeća za građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti.</p>

		<p>Članak 1.</p> <p>Članak 3.</p>	<p>Ostali smo iznenađeni principom da se svuda u novom prijedlogu zakona pojam „osnove sumnje“ reducira samo na „sumnju“. Držimo da je ta redukcija neprihvatljiva jer otvara vrata gotovo arbitrarnom pristupu postupanja policije prema građanima.</p> <p>Pozdravljamo da se jasno definira pojam kriminalističkog istraživanja ali je neprihvatljivo da je za pokretanje takvog istraživanja dovoljna samo sumnja da se priprema ili je počinjeno kazneno djelo. Držimo da ovdje treba stajati pojam „osnove sumnje“ kako bi se izbjegle arbitrarne procjene što je sumnja.</p> <p>Pozdravljamo da se zakonski regulira snimanje obavljana policijskih poslova uvođenjem čl 3a. Držimo da je tom članku potrebno dodati i 4. stavak u kojemu bi se jasno istaknulo kako članovima Povjerenstva za rad po pritužbama može biti u bilo kojemu trenutku omogućen pristup i pregled predmetnih snimkama kako bi ih eventualno prema potrebi koristili u svom radu. Dodatno potrebno je definirati kako i gdje se čuvaju navedene snimke, te tko i pod kojim uvjetima ima pristup istima.</p>	<p>Također, kao matični odbor Hrvatskog sabora za ovo Vijeće predlaže se Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora.</p> <p>Uvažavajući primjedbe nadležnih tijela u vezi pojmova „sumnja“ i „osnove sumnje“ napominjemo da je u tekstu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima pojam „sumnja“ zamijenjen pojmom „osnove sumnje“.</p> <p>Primjedba nije prihvaćena. U važećem Zakonu o policijskim poslovima i ovlastima također je propisano da je kriminalističko istraživanje ukupnost policijskih ovlasti koje se prema tome Zakonu poduzimaju kada postoji sumnja da određena osoba priprema ili je počinila kazneno djelo... .</p> <p>Primjedba nije prihvaćena Stavkom 3. članka 3.a izrijeком je propisano da će se snimke uništiti u roku od 90 dana od dana njihova nastanka, ukoliko se iste ne koriste u postupcima koji se vode sukladno odredbama posebnih propisa. Povjerenstvo za rad po pritužbama u Ministarstvu unutarnjih poslova dužno je, sukladno članku 20. stavku 1. Pravilnika o načinu rada, postupanja po predstavkama i pritužbama, vođenju evidencije predstavki i pritužbi te o radu Povjerenstva donijet odluku o utemeljenosti prigovora nakon upoznavanja s cjelokupnim predmetom. Dakle, jasno je da već prema postojećim normama članovi povjerenstva imaju pravo uvida u cjelokupan predmet, pa nije potrebno posebno propisivanje prava uvida u snimke obavljanja policijskih poslova.</p>
--	--	-----------------------------------	---	---

		<p>Članak 6.</p> <p>Predlažemo da se u čl 11b koji propisuje kriterije za policijskog istražitelja uvede i kriterij da istražitelj ne može biti osoba koja je kazneno pravomoćno osuđivana.</p> <p>Obrazloženje: neprihvatljivo je da osoba sa kaznenim dosjeom provodi istražne radnje ili razgovara sa svjedocima jer se time narušava kredibilitet istrage.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena.</p> <p>Naime, u konkretnom slučaju radi se o policijskim službenicima koji će u određenom trenutku, ukoliko udovoljavaju propisanim uvjetima i ukoliko su posebno osposobljeni te uz prethodno pribavljeno mišljenje glavnog državnog odvjetnika biti imenovani istražiteljima. Kako se u konkretnom slučaju radi o policijskim službenicima potrebno je imati u vidu odredbe članka 47. Zakona o policiji („Narodne novine“ broj 34/2011 i 130/2012) kojim je propisano tko može biti policijski službenik i članka 120. zakona o policiji koji govori o prestanku službe policijskih službenika. Naime, osoba koja se prima u policiju mora, između ostaloga, biti dostojna za obavljanje policijske službe, a nije dostojna osoba koja je pravomoćno osuđena za kazneno djelo počinjeno iz koristoljublja ili nečasnih pobuda ili osoba kažnjena za prekršaj protiv javnog reda i mira s obilježjem nasilja, a također, policijskom službeniku po sili zakona prestaje služba kada je pravomoćno kažnjen za kazneno djelo za koje se progon poduzima po službenoj dužnosti.</p>
		<p>Predlažemo da se u čl. 11f doda i stavak koji govori o tome da će se osumnjičenik biti poučen i o pravu na odvjetnika.</p> <p>Obrazloženje: pravo na odvjetnika je nužno ukoliko se osobom razgovara kao sa osumnjičenikom.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena.</p> <p>U konkretnom slučaju radi se o prikupljanju obavijesti od građana što je uređeno člankom 208. Zakona o kaznenom postupku. Osoba – osumnjičenik koji može biti prisilno doveden (odnosno prema Nacrtu ovih izmjena i dopuna Zakona o policijskim poslovima i ovlastima - se sam dobrovoljno odazvao pozivu policije) poučit će se o tome da nije dužan iskazivati niti odgovarati na pitanja kao i o tome da može prostorije policije napustiti po isteku 6 sati od trenutka dolaska u iste. Pravo na odvjetnika ne egzistira u slučaju koji normira članak 208. Zakona o kaznenom postupku.</p>

		<p>Članak 8. U ovom članku uvodi se policijska ovlast „uništenja predmeta“. Nije sporno da je ovu ovlast potrebno dodati policiji iz razloga koji stoje u obrazloženju navedene izmjene članka. Ono što nedostaje je ugraditi sigurnosni mehanizam za vlasnika predmeta ukoliko se na kraju pokaže da je uništenje bilo neosnovano, tj nepotrebno. U tom slučaju potrebno je vlasniku predmeta nadoknaditi štetu nastalu neosnovanim uništenjem predmeta.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena.</p> <p>Instituti naknade štete su dovoljno normirani važećim propisima.</p>
		<p>Članak 9. Potpuno je neprihvatljivo da se policiji daju ovlasti prikupljanja podataka o osobi za koju postoji <u>samo sumnja</u> da priprema ili je počinila kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj. Naime, odustajanje od uvjeta „osnove sumnje“ otvara se potpuno arbitrarni prostor policiji da postupi prema građanima i prikuplja podatke o njima. Potrebno je zadržati kriterije koji definiraju „osnove sumnje“ kako ne bi bilo arbitrarnog postupanja.</p>	<p>Primjedba je prihvaćena.</p>
		<p>Članak 10. Neprihvatljivo je da se kategorija „osnove sumnje“ zamjenjuje samo kategorijom „sumnjom“ (da je počinitelj kaznenog djela ili prekršaja) jer time se otvara preveliki arbitrarni prostor policiji za provjeru identiteta građana. Dodatno ako izmjene ovog članka dovedemo u relaciju sa čl 26., točka 5. Koji govori da policija čuva podatke u odnosu na osobe prema kojima je poduzeta provjera identiteta, pet godina od obavljene provjere to u konačnici može dovesti do toga da zbog arbitrarne sumnje policajca na ulici prema nekoj osobi da je počinitelj prekršaja, stvori se u policiji dosje osobe koja nije u konačnici kriva ili osumnjičena za bilo koje kazneno djelo ili prekršaj (zbog npr pogrešne procjene policajca).</p> <p>Predlažemo da se u čl. 27 ugradi i odredba da ukoliko se pokaže da je provjera identiteta osobe bila</p>	<p>Primjedba je prihvaćena</p>

		<p>neosnovana, da se osobni podaci u roku od 24 sata brišu iz zbirke podataka. Kako je trenutno formuliran čl 27. moguće su manipulacije sa čuvanjem podataka potpuno nevinih osoba (koje su npr. bile podložne provjeri identiteta zbog krive procjene djelatnika policije na ulici) jer on ne govori o slučaju „neosnovanog prikupljanja podataka“ već samo o „prestanku razloga“.</p>	
	Članak 11.	<p>Neprihvatljivo je zamijeniti riječi „postoje osnove sumnje“ sa riječima „postoji sumnja“ kao što je već bilo obrazloženo.</p>	<p>Primjedba je prihvaćena.</p>
	Članak 15.	<p>Predlažemo da se definira pojam „uhićenika“ i „osumnjičenika“ jer ovako ostaje nejasno tko je npr „uhićenik“. Kroz kategoriju „uhićenika“ tada bi se mogla provesti da su uhićenici i osobe za koje postoje osnove sumnje da su počinili kazneno djelo ili prekršaj.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Pojmovi „uhićenik“ i „osumnjičenik“ definirani su člankom 202. Zakona o kaznenom postupku.</p>
	Članak 16.	<p>Neprihvatljivo je zamijeniti riječi „postoje osnove sumnje“ sa riječima „postoji sumnja“ kao što je već bilo obrazloženo.</p>	<p>Primjedba je prihvaćena.</p>
	Članak 24.	<p>Predlažemo da za aktiviranje mjere provjere istovjetnosti, trajanja i učestalosti komunikacije s određenim elektroničkim komunikacijskim adresama, kao i za mjeru lociranja mjesta na kojima se nalaze osobe koje uspostavljaju elektroničku komunikaciju, je potrebno odobrenje sudske instance.</p> <p><u>Obrazloženje:</u></p> <p>Iako navedeni članak smanjuje opseg osoba koje mogu zatražiti aktivaciju ovih mjera, držimo da zbog niza afera koje su se otvorile zbog izlista brojeva u</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Naime, prema važećem članku 339.a Zakona o kaznenom postupku propisana je primjena ove mjere radi prikupljanja dokaza i to prema registriranom vlasniku ili korisniku telekomunikacijskog sredstva, dok je primjena ove mjere u fazi otkrivanja počinitelja ostala neregulirana ZKP-om. Zbog navedenoga, u Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima je predloženo da se ova policijska ovlast može primijeniti u cilju sprječavanja i otkrivanja kaznenih</p>

		<p>proteklih nekoliko godina, kao i zbog proporcionalnosti koliko te mjere zadiru u pravo na privatnost građana držimo da je potrebno uvesti sudski nadzor nad odbrenjem aktivacije ovih mjera.</p> <p>Članak 29. Pozdravljamo nastojanje MUP-a da se uvede građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti. Ipak držimo da nema potrebe osnivati novo Vijeće za građanski nadzor već da se ovlasti ovog Vijeća mogu prebaciti na Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija (potrebne su izmjene Zakona o SOA-i) ili te ovlasti dati članovima Povjerenstva za rad po pritužbama (tada su potrebne izmjene Zakna o policiji). Držimo da Vijeće koje će raditi taj nadzor mora imati ovlasti nadzora i za vrijeme kriminalističkog istraživanja kako bi se na vrijeme uočile nepravilnosti koje krše ljudska prava građana. Dodatno, budući da je poznato da policija provodi veliki broj mjera iz čl. 68 očekuje se da će Vijeće/Povjerenstvo imati širok opseg posla i neprimjerno je očekivati da će Vijeće/Povjerenstvo moći raditi profesionalno bez nakande i snažne stručne podrške. To se je već sada pokazalo i sa Povjerenstvom za rad po pritužbama koje uvelike radi podkapacitirano, bez resursa potrebnih za njegov kvalitetni rad.</p> <p>Predlažemo da se u čl. 102b jasno naznači kako predstavnici građana mogu biti birani na prijedlog organizacija civilnog društva koje se bave <u>zaštitom i promocijom ljudskih prava</u> jer se inače otvara prostor</p>	<p>djela za koja se progoni po službenoj dužnosti i njihovih počinitelja, sprječavanja opasnosti i nasilja te traganja za osobama i predmetima. U odnosu na važeću odredbu članka 68. ZOPO-a predložena izmjena znatno je preciznija u pogledu razloga za primjenu, a također predloženo je da primjena ove policijske ovlasti bude podložna građanskom nadzoru od strane Vijeća za građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti , što bi, uz već obrazložene znatno restriktivnije uvjete za primjenu, isključilo sumnje na zlouporabe ove ovlasti od strane policije na štetu građana.</p> <p>Primjedba nije prihvaćena. Kao što je naprijed navedeno, predloženim izmjenama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima ne može se proširiti nadležnost Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija obavljanjem nadzora nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti. Zbog navedenog, a s ciljem omogućavanja građanskog nadzora nad ovlastima policije iz članka 68. i 80. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima predlaže se osnivanje zasebnog Vijeća za građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti. Također, kao matični odbor Hrvatskog sabora za ovo Vijeće predlaže se Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora.</p> <p>Nadalje, nije prihvaćena primjedba da se predstavnici građana biraju na prijedlog organizacija civilnog društva koja se bave ljudskim pravima, već je norma, sukladno primjedbama Ministarstva uprave, izmijenjena tako da prijedlog članova u suradnji s organizacijama civilnog društva, znanstvenim i stručnim organizacijama i nevladinim organizacijama utvrđuje Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora.</p> <p>Smatramo dostatnim odredbu stavka 3. članka 102. b da su članovi Vijeća osobe koje uživaju osobni i profesionalni</p>
--	--	--	--

		<p>da organizacije koje nemaju iskustvo u zaštiti ljudskih prava također predlažu članove Vijeća. Dodatno, pojam „organizacije civilnog društva“ u sebi uključuje i pojam „nevladine organizacije“ pa je dovoljno da samo stoji „organizacija civilnog društva iz područja zaštite i promocije ljudskih prava“.</p> <p>Također potrebno je jasnije definirati tko mogu biti članovi Vijeća, tj. predloženi kriterij „osobe koje uživaju profesionalni i osobni ugled u javnosti“ je preopćenit. Potrebno je ugraditi da članovi Vijeća mogu biti osobe koje su prepoznate u svom radu na zaštiti i promociji ljudskih prava jer glavna zadaća Vijeća je utvrditi moguće povrede ljudskih prava od strane postupanja policije.</p> <p>Konačno, ključno je budućim članovima Vijeća/Povjerenstva dati ovlasti nenajavljenog ulaska u operativno-tehnički centar kako bi mogli izvršiti direktan nadzor. Neprihvatljivo je da Vijeće od OTC-a može samo „zatraži usporedbu podataka“, već mora imati ovlasti nenajavljenog nadzora OTC-a.</p> <p>Za rad Vijeća/Povjerenstva potrebno je osigurati financijska i logistička sredstva u proračunu RH te zbog toga predlažemo da se rađe ide u jačanje Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija koje bi se proširilo i na policiju te bi se zvalo : Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija i policije.</p> <p>Za razmisliti je da se ide i sa posebnim Zakonom koji bi uredio nadzor nad policijom, MORH-om i sigurnosno –obavještajnim agencijama.</p>	<p>ugled u javnosti uz odredbu stavka 4. koje uređuje zapreke za članstvo u Vijeću.</p> <p>U vezi s Operativno-tehničkim centrom za nadzor telekomunikacija, ističe se da je osnovan prema članku 18. stavku 1. Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu radi obavljanja aktivacije i upravljanja mjerom tajnog nadzora telekomunikacijskih usluga, djelatnosti i prometa te ostvarivanja operativno-tehničke koordinacije između pravnih i fizičkih osoba koje raspolažu javnom telekomunikacijskom mrežom i pružaju javne telekomunikacijske usluge i usluge pristupa u Republici Hrvatskoj i tijela koja su ovlaštena za primjenu mjera tajnog nadzora telekomunikacija sukladno ovom Zakonu i Zakonu o kaznenom postupku, osniva se Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija (u daljnjem tekstu: OTC). Prema tome, Zakonom o policijskim poslovima i ovlastima nije moguće propisivati nadzor nad istim od strane Vijeća, ali je moguće dati ovlast Vijeću da od istoga zatraži usporedbu podataka s podacima policije koji su predmet nadzora.</p>
--	--	---	---

8.	Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom	<p>Kako bi se u postupanju policije sukladno ovlastima iz Zakona o policijskim poslovima i ovlastima osigurala ravnopravnost osoba s invaliditetom, a uvažavajući njihovu različitost, potrebno je u isti propis unijeti određenu razumnu prilagodbu, odnosno uvesti dodatne zaštitne mehanizme kako bi osobe s invaliditetom bile zaštićene od povređivanja njihovih prava u slučajevima postupanja policije. Osobe s invaliditetom posebno su ranjiva društvena skupina, koja sukladno Ustavu RH uživa i posebnu skrb države radi njihove zaštite. Konvencija o pravima osoba s invaliditetom obvezuje državu da osigura jednakost i ravnopravnosti osiguravanjem razumne prilagodbe, poštujući urođeno dostojanstvo i osobnu autonomiju osoba s invaliditetom. Kao jednu od općih obveza za države članice Konvencija navodi obvezu usvajanja odgovarajućih zakonodavnih, upravnih i drugih mjera za provođenja prava priznatih Konvencijom.</p> <p>S tim u vezi, uočavamo kako u Zakonu o policijskim poslovima i ovlastima nije predviđena posebna zaštita osoba s invaliditetom od povređivanja njihovih prava, odnosno nisu predviđene mjere razumne prilagodbe kako bi ih se dodatno zaštitilo kao posebno ranjivu skupinu.</p> <p>S obzirom na činjenicu da je Zakon trenutno u fazi izmjena, dostavljamo vam prijedloge Ureda pravobraniteljice te molimo da se dostavljene primjedbe i prijedlozi za izmjene uvažavaju.</p> <p>U prijedlozima ćemo se pozivati na zakonske članke trenutno važećeg Zakona o policijskim</p>	<p>Sve primjedbe Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom su uvažene, a tekst Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima je na odgovarajući način izmijenjen odnosno nadopunjen.</p>
----	---	--	--

		<p>poslovima i ovlastima („Narodne novine“, broj 76/09)</p> <p>Članak 14. Zakona navodi osobe s invaliditetom u kontekstu obveze „obzirnog postupanja“. Smatramo kako ovakva odredba nije dovoljna da bi se učinkovito zaštitila prava osoba s invaliditetom, niti ovakva odredba znači stvarnu prilagodbu postupanja, ovisno o potrebama svake pojedine osobe s invaliditetom. Stoga predlažemo da se u <u>članku 14. iz stavka 2. doda stavak 3. koji glasi: „Osobama s invaliditetom će se prilikom postupanja sukladno ovom zakonu osigurati potrebna prilagodba i odgovarajuća podrška, uzimajući u obzir specifičnost svakog pojedinog oštećenja (tjelesno, senzoričko, intelektualno i mentalno).“</u> U tom slučaju policija će sukladno članku 14. stavku 3. imati ovlast kod postupanja zatražiti stručnu pomoć ovlaštene osobe ukoliko procijeni da je ista potrebna.</p> <p>Navodimo kako su člankom 18. osigurani posebni zaštitni mehanizmi kod postupanja prema djeci i maloljetnicima, odredbom o postupanju posebno osposobljenog službenika i o primjeni ovlasti u nazočnosti roditelja ili skrbnika. Slično bi mehanizme trebalo uvesti i u slučaju postupanja prema osobama s invaliditetom. Međutim, s obzirom na individualne razlike ne samo svakog pojedinog oštećenja nego i svakog pojedinca unutar grupe istih ili srodnih oštećenja smatramo da se svrsishodnije i ekonomičnije u slučaju postupanja policije prema osoba s invaliditetom osigurati pomoć relevantnog stručnjaka izvan sustava policije. U mnogim slučajevima neće biti potrebno angažirati stručnjaka nekog tijela ili službe, već će ovu</p>	
--	--	--	--

		<p>pomoć policijskim službenicima moći pružiti i osoba koja nije stručnjak u užem smislu riječi, ali ima iskustveno znanje jer je bliska osobi s invaliditetom. U krug ovih osoba ulazile bi osobe od povjerenja za samu osobu s invaliditetom, roditelji, skrbnici ili druge osobe koje žive u kućanstvu s osobom s invaliditetom, stručni radnik ustanove u kojoj je osoba s invaliditetom smještena, tumač znakovnog jezika, itd. Naravno da će ove osobe otpasti kao pomoćnici policije ukoliko postoji sumnja da su počinitelji kaznenog djela ili prekršaja na štetu same osobe s invaliditetom ili se iz bilo kojeg razloga može pretpostaviti da su pristrane.</p> <p>Kao bismo ilustrirali važnost uloge ovih „pomoćnika“, navodimo primjerice postupanje policije kod prikupljanja obavijesti od građana kada je taj građanin osoba s intelektualnim teškoćama. Radi dobivanja relevantnih obavijesti policijski službenik će trebati pomoć stručne osobe koja je osposobljena za razgovor s osobom s ovakvim teškoćama, koja poznaje način na koji se mogu prikupiti korisne informacije. Naime, rezultat ovakvog oštećenja su karakteristike koje ukoliko nisu prepoznate mogu rezultirati krivim, netočnim ili neautentičnim informacijama. Ove osobe često ne razumiju pitanje, sugestibilne su, podložne manipulaciji, davanju odgovora koje ispitivač očekuje, itd.</p> <p>Iz još jedne pritužbe upućene ovom Uredu razvidna je povreda prava osobe s invaliditetom od strane policije, gdje se neprimjereno postupalo prema osobi s intelektualnim i mentalnim oštećenjem, a upravo radi značajki njezinog oštećenja te odvođenjem u policijsku</p>	
--	--	--	--

		<p>postaju bez prisutnosti skrbnika.</p> <p>S obzirom na navedeno, predlažemo u članku 18. umetnuti stavak 2. koji će glasiti: „Kod primjene policijske ovlasti prema osobi s invaliditetom policijski službenik će, kada ocijeni da je to potrebno zatražiti pomoć osobe koja posjeduje relevantno znanje o ispravnom načinu komunikacije i ophođenja prema osobi s invaliditetom, ovisno o specifičnosti svakog pojedinog oštećenja.“</p> <p>Predlažemo radi ekonomičnosti u zakonu zadržati riječi „kada ocijeni da je to potrebno“ jer u mnogim slučajevima policijskom službeniku neće biti potrebna pomoć druge osobe.</p> <p>Sadašnji stavak 2. postaje stavak 3. i predlažemo da glasi: „Iznimno, policijsku ovlast primjenjuje drugi policijski službenik ako zbog okolnosti slučaja ne može postupati policijski službenik iz stavka 1. ovog članka, odnosno policijski službenik sam ukoliko zbog okolnosti slučaja ne može osigurati pomoć osobe iz stavka 2. ovog članka.</p> <p>Sadašnji stavak 3. postaje stavak 4. i predlažemo da glasi: „Policijska ovlast prema maloljetnoj osobi i osobi lišenoj poslovne sposobnosti primjenjuje se u nazočnosti roditelja ili skrbnika, osim ako to zbog okolnosti nije moguće.“</p> <p>Stavak 4. postaje stavak 5. i predlažemo da glasi: „Ako je roditelj ili skrbnik sumnjiv kao počinitelj kaznenog djela ili prekršaja na štetu maloljetne osobe ili osobe lišene poslovne sposobnosti policijska ovlast primjenjuje se u nazočnosti stručne osobe centra za socijalnu skrb, osim ako to zbog okolnosti nije moguće.“</p> <p>Ovakvim prijedlozima uvodi se i dodatne zaštita</p>	
--	--	--	--

			<p>osoba lišenih poslovne sposobnosti.</p> <p>S ranije navedenim obrazloženjem, potrebno je izvršiti i izmjene odnosno dopune članka 38. kojim će se propisati da je, u slučaju kada se ocijeni potrebnim kod prikupljanje obavijesti od osoba s invaliditetom policijski službenik dužan zatražiti pomoć osobe koja posjeduje relevantno znanje o ispravnom načinu komunikacije i ophođenja prema osobi s invaliditetom, ovisno o specifičnost svakog pojedinog oštećenja (ili „osobe iz članka 18. stavka 2.). Naročito kod osoba lišenih poslovne sposobnosti radi zaštite njihovih prava smatramo potrebnim osigurati prisutnost skrbnika, osim ukoliko postoji sumnja da je upravo skrbnik počinitelj kaznenog djela ili prekršaja na štetu štíćenika.</p> <p>U članku 46. stavku 1. iza riječi „bolesti“ potrebno je umetnuti riječi „ili invaliditeta“</p> <p>U članku 47. stavku 2. iza riječi „ili maloljetne osobe“ potrebno je staviti riječi „i osobe lišene poslovne sposobnosti“.</p> <p>U članku 82. stavak 2. iza riječi „djetetu“ potrebno je umetnuti riječi „osobi s invaliditetom“</p>	
--	--	--	---	--

Obrazac izvješća o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU		
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima	
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo unutarnjih poslova	
Svrha dokumenta	Izveščivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu	
Datum dokumenta	Siječanj 2014.	
Verzija dokumenta	I.	
Vrsta dokumenta	Izvešće	
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima	
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-	
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo unutarnjih poslova	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	U rad Radne skupine osnovane za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima nisu bili uključeni predstavnici zainteresirane javnosti.	
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Ne	Internetska stranice Vlade
	Da www.mup.hr	Internetska stranica Ministarstva unutarnjih poslova
	Ne	Neke druge internetske stranice
	Internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću trajalo je u razdoblju od 12. studenog 2013. godine do 12. prosinca 2013. godine.	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Tijekom internetske rasprave očitovanja na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima dostavilo je 8 dionika i to: Policijski službenici: Stjepan Šalomon, Robert Šurina, Tomislav Krtinić, Nikola Novosel, Tomislav Milković, Ivica Stupičić, Centar za mirovne studije (CMS)	

	Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom
Razlozi neprihvatanja pojedinih primjedbi zainteresirane javnosti na određene odredbe nacarta	Objedinjene primjedbe/prijedlozi dionika na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu te obrazloženja predlagatelja o prihvaćanju/neprihvatanju istih, nalazi se u dokumentu pod nazivom Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću koji je objavljen na web stranici Ministarstva unutarnjih poslova.
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.